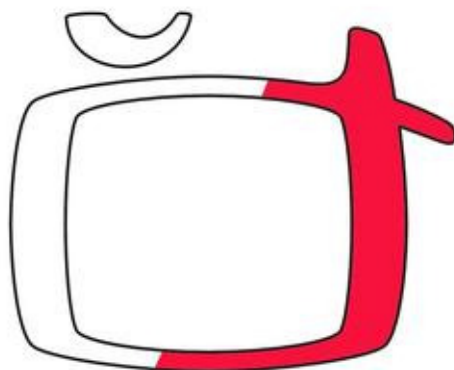

Mediální analýza vyváženosti vysílání České televize

vypracovaná pro Radu České televize

ČESKÁ TELEVIZE

období: 1.3.2010 - 31.3.2010

NEWTON Media a.s. je největší společností v České republice, která již patnáct let dodává v elektronické podobě plná znění veškerých informací z tisku, plné přepisy zpravodajských a vybraných publicistických pořadů televizních a rozhlasových stanic, agenturní zpravodajství a obsahy internetových serverů.

Mediální analýza je dalším rychle rozvíjejícím se produktem, který společnost NEWTON Media a.s. nabízí svým klientům. Jedná se o přehledný rozbor obrazu společnosti, který o ní vytvářejí média. Tyto cenné informace získané na základě obsáhlého množství materiálu, umožňují našim klientům kvalifikovanější rozhodování a zvyšují ve svém důsledku jejich konkurenční výhodu. Mediální analýza může včas upozornit na příležitosti a rizika a umožňuje spatřit skryté souvislosti.

Podle Vašich potřeb jsme schopni sledovat a analyzovat široké a mnohdy nepřehledné množství informací o konkrétní oblasti, o Vaší společnosti a jejích představitelích či o konkurenčních subjektech na trhu. Výstupy předáme v maximálně přehledné a strukturované podobě. Analýzy jsou zpracovávány v měsíční, čtvrtletní, půlroční, roční nebo jiné periodě. Nejčastěji se jedná o variantu měsíčních reportů doplněných o souhrnnou analýzu za delší časové období, která je pravidelným klientům poskytnuta za zvýhodněnou cenu.

Dotazy z oblasti mediálních analýz směřujte:

Ing. Věra Čarná
vedoucí oddělení mediálních analýz, tel.: +420 225 540 501

Dotazy týkající se monitoringu médií směřujte na:

NEWTON Media a.s.

Obchodní oddělení
Na Pankráci 1683/127, budova Gemini
140 00 P r a h a 4
E-mail: obchodni@newtonmedia.cz

Tel.: +420 225 540 201
Fax: +420 225 540 101

Další informace a ukázky našich produktů naleznete na našich internetových stránkách:

www.newtonmedia.cz
www.headlines.cz
www.mediainfo.cz

Tento materiál je duševním vlastnictvím NEWTON Media a.s.

Celek či jakákoliv část tohoto materiálu nesmějí být publikovány a šířeny jakýmkoliv způsobem a v jakékoliv podobě bez výslovného svolení NEWTON Media a.s.

© NEWTON Media a.s., 2010

OBSAH

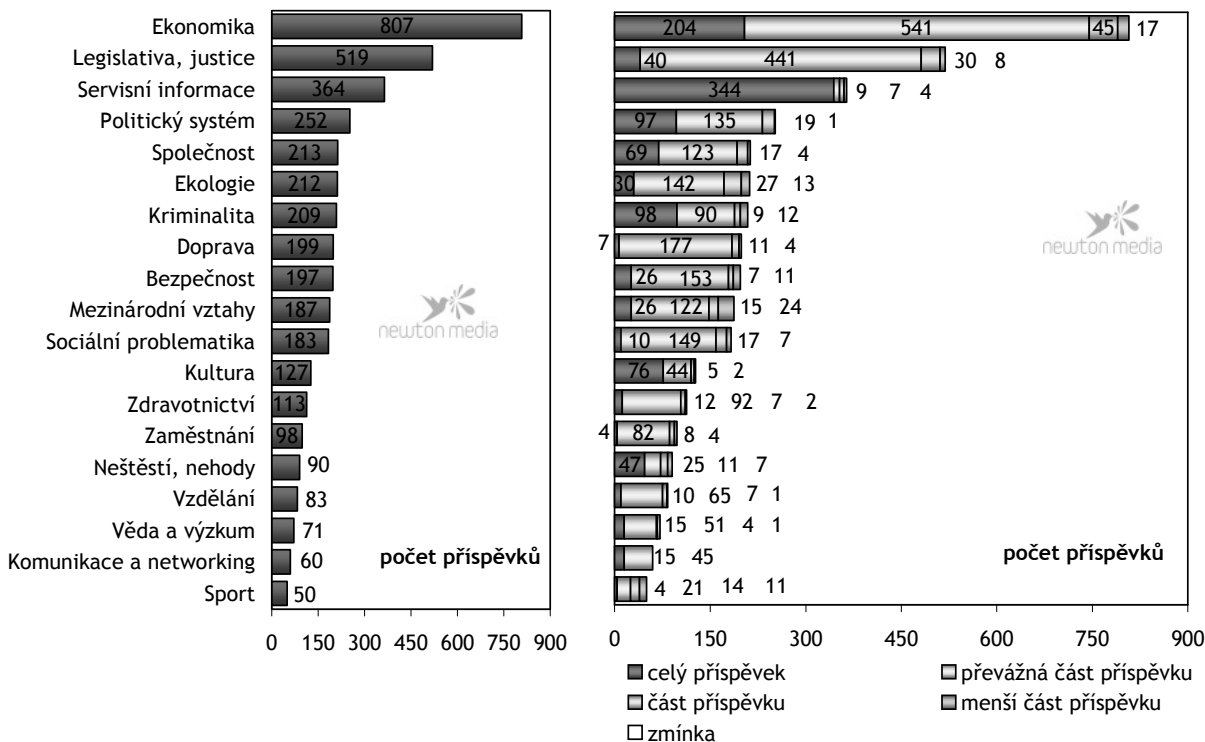
1. KLÍČOVÉ VÝSLEDKY ANALÝZY	3
2. ANALÝZA VYVÁŽENOSTI VE ZPRAVODAJSTVÍ.....	4
2.1. TEMATICKÁ STRUKTURA ZPRAVODAJSKÝCH PŘÍSPĚVKŮ	4
2.1.1. <i>Domácí zpravodajství</i>	5
2.1.2. <i>Zahraniční zpravodajství</i>	5
2.2. POLITICKÉ ZPRAVODAJSTVÍ	7
2.2.1. <i>Medializace politických stran</i>	7
2.2.2. <i>Medializace politiků - podle hodnocení</i>	10
2.3. EKONOMICKÉ ZPRAVODAJSTVÍ	12
2.3.1. <i>Vliv redaktora</i>	13
2.4. STRUKTURA ZPRAVODAJSTVÍ PODLE GEOGRAFICKÉHO ZAMĚŘENÍ	14
3. ANALÝZA VYVÁŽENOSTI PUBLICISTICKÝCH POŘADŮ ČT	15
3.1. TEMATICKÁ STRUKTURA PUBLICISTICKÝCH POŘADŮ	15
3.1.1. <i>Domácí témata v publicistických pořadech</i>	16
3.1.2. <i>Zahraniční témata v publicistických pořadech</i>	16
3.2. POLITICKÉ SUBJEKTY V PUBLICISTICKÝCH POŘADECH ČT.....	18
3.2.1. <i>Medializace politických stran</i>	18
3.2.2. <i>Medializace politiků v publicistických pořadech</i>	22
3.3. MEDIALIZACE EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ V PUBLICISTICKÝCH POŘADECH	24
3.3.1. <i>Nejčastěji medializované společnosti v publicistických pořadech - podle hodnocení</i>	24
3.4. STRUKTURA PUBLICISTICKÝCH POŘADŮ PODLE GEOGRAFICKÉHO ZAMĚŘENÍ	25
4. METODIKA	26
4.1. ÚVODEM	26
4.2. KRITÉRIA PRO POSUZOVÁNÍ VYVÁŽENOSTI.....	26
4.2.1. <i>Tematická struktura zpravodajských a publicistických pořadů</i>	26
4.2.2. <i>Rozsah informace v příspěvku</i>	27
4.2.3. <i>Zastoupení politických subjektů ve zpravodajství a publicistice</i>	27
4.2.4. <i>Zastoupení ekonomických subjektů ve zpravodajství a publicistice</i>	27
4.2.5. <i>Struktura zpravodajství a publicistiky podle geografického zaměření příspěvků</i>	27
4.2.6. <i>Hodnotové zabarvení příspěvků</i>	27
4.2.7. <i>Vliv redaktora</i>	27
5. SEZNAM SLEDOVANÝCH POŘADŮ ČESKÉ TELEVIZE	28

1. Klíčové výsledky analýzy

- Pro první čtvrtletí 2010 byl charakteristický rostoucí trend publicity všech relevantních stran ve vysílání České televize. Ve zpravodajství veřejnoprávní televize platilo toto konstatování beze zbytku, v publicistické části vysílání představovala jedinou výjimku KDU-ČSL, jejíž zastoupení se v únoru v meziměsíčním srovnání snížilo, ovšem již v březnu strana opět vykazovala výrazný růst počtu příspěvků. V třetím měsíci roku 2010 si ve zpravodajských pořadech nejvíce polepšily Strana práv občanů a Věci Veřejné, jejichž zastoupení oproti únoru povyskočilo o 86, resp. o 100 %. Z parlamentních stran zaznamenala nejvyšší nárůst KDU-ČSL (o 38 %). Ta si vedla nejlépe i v publicistických pořadech, kde se její počet příspěvků zvýšil oproti únoru dokonce o 170 %. Obecně lze říci, že zvyšující se zájem České televize o politické strany pramení z blížících se voleb do Poslanecké sněmovny. Patrné je to hlavně v publicistické části vysílání, jehož součástí se od února staly předvolební speciály Otázek Václava Moravce z jednotlivých regionů, kde strany s šancí na vstup do Sněmovny mají možnost představit své kandidáty a programové priority. Viz kap. [2.2.1.2.](#) a [3.2.1.2.](#)
- Březnové pořadí politických uskupení dle počtu zpravodajských příspěvků přineslo v porovnání s předchozím měsícem jen dvě významnější změny. Ze čtvrtého na páté místo odsunula KSČM Stranu zelených a ve svém vzestupu v žebříčku pokračovaly Věci Veřejné, o nichž ještě v lednu nebyl uveřejněn ani jeden příspěvek a nyní jim patří již sedmá pozice, přičemž na prvních šesti místech trůní subjekty zastoupené v Poslanecké sněmovně. Tradičně více posunů bylo pozorováno v žebříčku stran podle zastoupení v publicistických pořadech, když k výměně stráží došlo i na vedoucím postu, kde sociální demokraté vystřídali ODS. Více v kap. [2.2.1.1.](#) a [3.2.1.1.](#)
- Nejvíce negativních i ambivalentních referencí si v březnovém vysílání České televize připsala ODS, jejímuž mediálnímu obrazu neprospěly některé kauzy spjaté s regionálními politiky a zejména pak dění kolem odchodu Mirka Topolánka z postu volebního leadera strany. Pouze dvěma stranám se ve zpravodajských pořadech dostalo pozitivního hodnocení. Pro Stranu zelených vyzněla kladně krátká zpráva o její podpoře ve volbách od známých osobností v čele s prvním českým prezidentem Václavem Havlem. ČSSD pochválil šéf Hospodářské komory Petr Kužel, který ocenil, že strana seznámila komoru se svými plány, co se ekonomické a hospodářské politiky státu týče. V publicistických pořadech se žádný politický subjekt neseťkal s pozitivním hodnocením. Viz kap. [2.2.1.3.](#) a [3.2.1.3.](#)
- Nejmedializovanějšími politiky v březnovém vysílání České televize byla trojice posledních českých premiérů, tedy Mirek Topolánek, Jiří Paroubek a Jan Fischer. Nejproblematictější mediální obraz měl odcházející předseda ODS Mirek Topolánek, s jehož jménem se ve zpravodajství i publicistice pojil největší počet negativních a ambivalentních příspěvků. Vysoký počet ambivalentních referencí byl pozorován i u kandidátů ČSSD v blížících se volbách Jiřího Paroubka a Martina Peciny. Více v kap. [2.2.2.](#) a [3.2.2.](#)
- Ze sledovaných tuzemských firem zaznívalo v ČT nejčastěji jméno společnosti ČEZ, která navíc zaznamenala prvenství v počtu ambivalentních referencí ve zpravodajských pořadech. Jejich nejčastějším námětem byly spory kvůli modernizaci elektrárny v Pruněřově. V publicistice se nejvíce nejednoznačných příspěvků vázalo ke společnosti Sazka a její roli při financování českého sportu. Více v kap. [2.3.](#) a [3.3.](#)
- Vliv redaktora na hodnocení sledovaného subjektu byl zaznamenán v osmi březnových příspěvcích (2x ve zpravodajství, 6x v publicistice). Celkově vstoupilo do březnové analýzy vyváženosti 2 661 příspěvků, čili podíl příspěvků, v nichž se explicitní výroky redaktora podílely na celkovém vyznění vůči straně, politikovi či firmě, byl menší než jedno procento. Jen jednou se jednalo o ovlivnění hodnocení pozitivním směrem (viz graf [2.3.1.](#)), v ostatních případech šlo o negativní hodnocení. Například v jednom příspěvku pořadu 168 hodin čelili kritice hned tři politici. Více v kap. [2.2.](#), [2.3.](#) a [3.2.](#)
- Březnové vysílání České televize se věnovalo nejvíce ekonomickým tématům, často diskutována byla i problematika související s tematickým okruhem legislativa, justice a tuzemská i zahraniční politika (viz kap. [2.1.](#) a [3.1.](#)). Z hlediska geografického zacílení zpráv převládaly ve zpravodajství i publicistice příspěvky z ČR. Viz grafy [2.4.](#) a [3.4.](#)

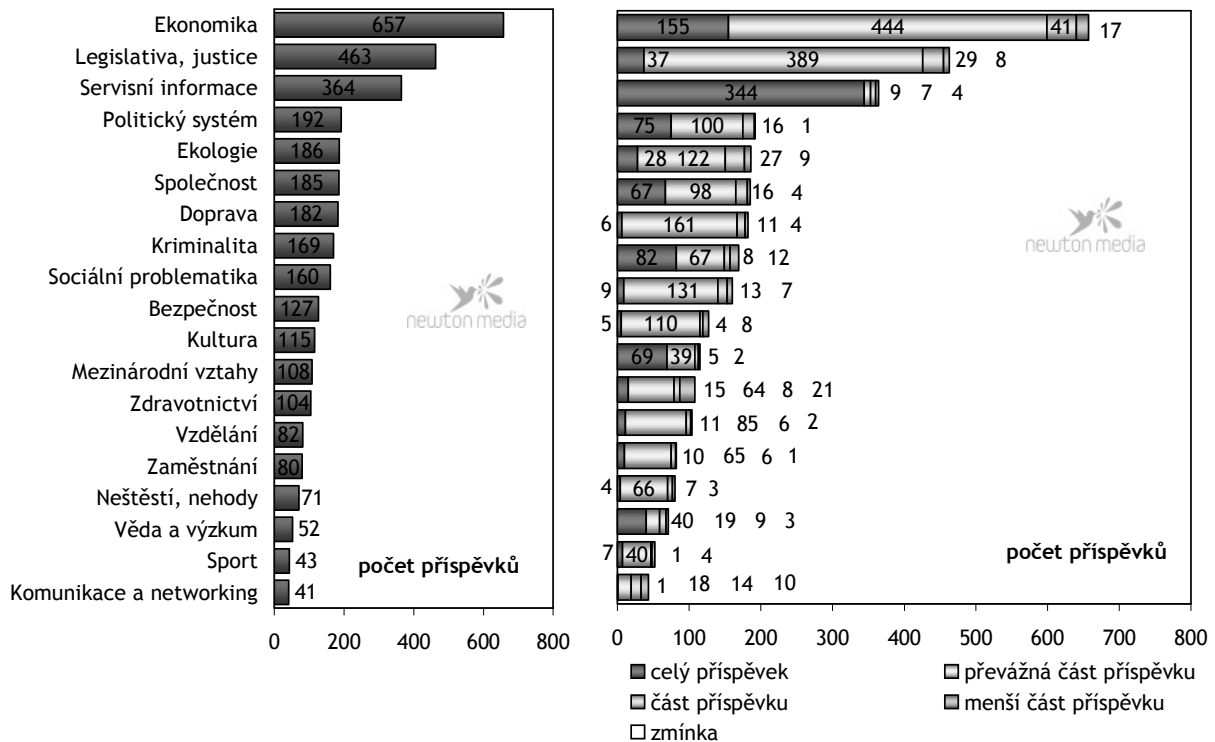
2. Analýza vyváženosti ve zpravodajství

2.1. Tematická struktura zpravodajských příspěvků

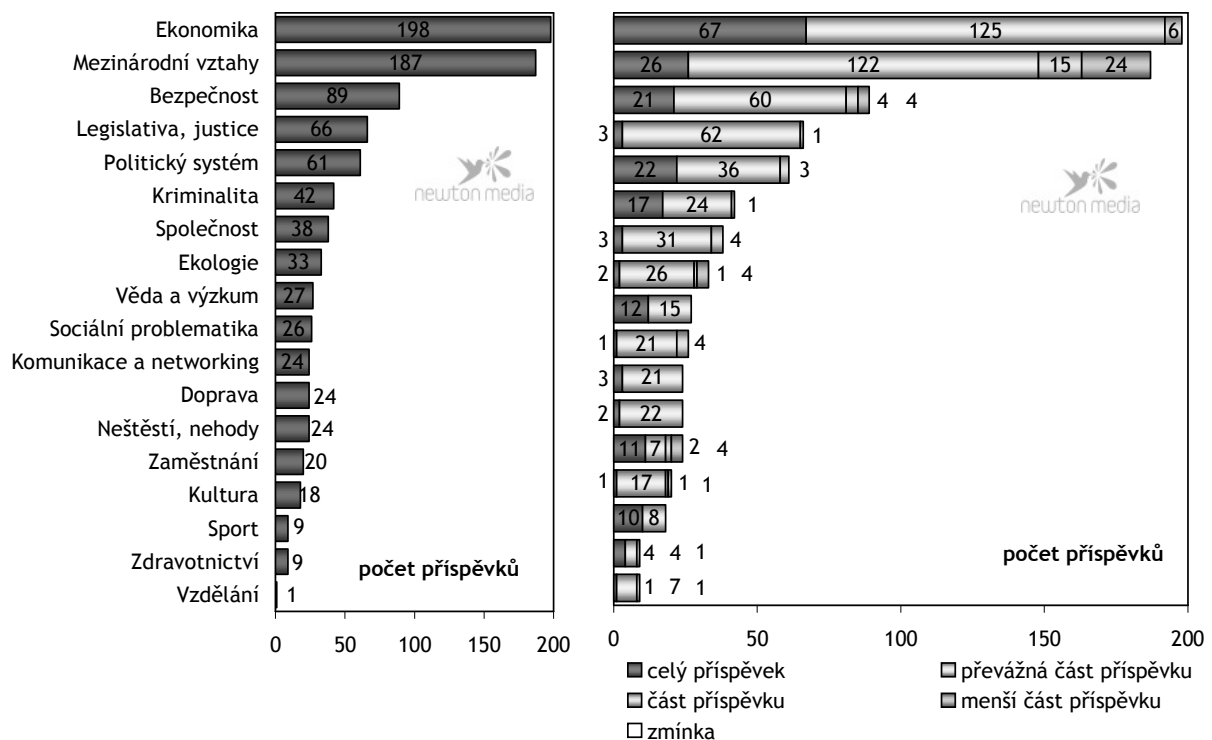

Grafy představují medializaci sledovaných tematických okruhů ve vybraných zpravodajských pořadech České televize. Levý graf zohledňuje počet příspěvků; pravý graf ukazuje, kolik prostoru bylo tematickým okruhům v jednotlivých příspěvcích věnováno. Tematické okruhy se člení do jednotlivých podtémat (viz příloha analýzy). K jednomu příspěvku mohlo být přiřazeno více témat.

2.1.1. Domácí zpravodajství

2.1.2. Zahraniční zpravodajství

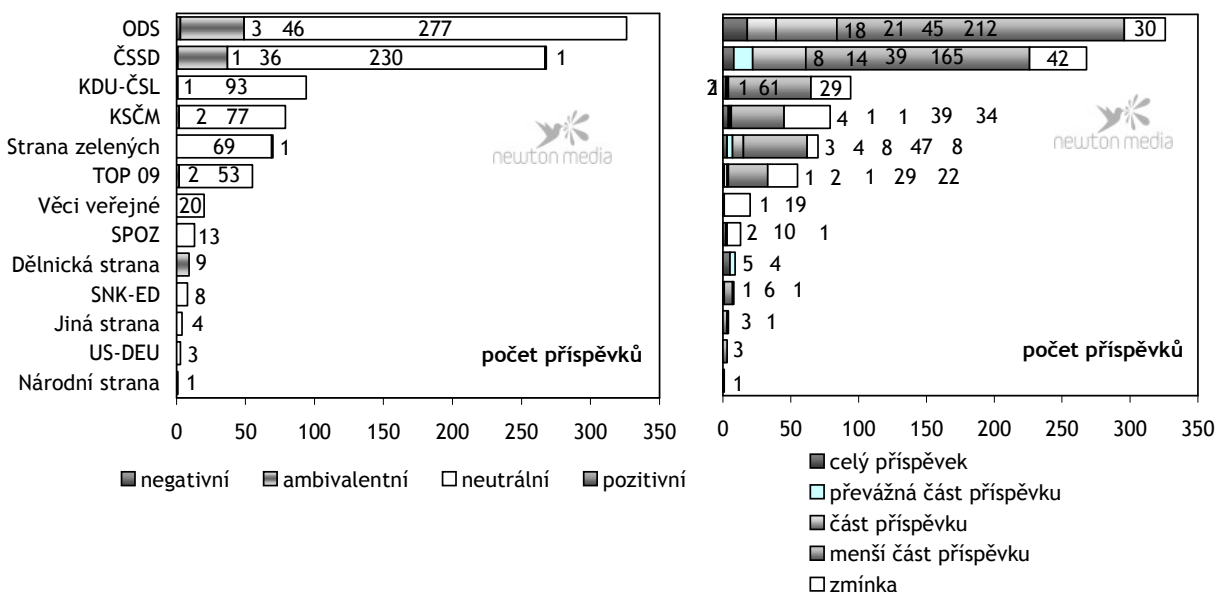
Grafy znázorňují medializaci jednotlivých tematických okruhů v domácím, resp. v zahraničním zpravodajství.

- Od začátku roku 2010 má ve zpravodajství ČT nejvyšší zastoupení tematický okruh **ekonomika**, navíc počet ekonomicky laděných příspěvků se s každým dalším měsícem zvyšuje (leden - 713, únor - 727, březen - 807). V březnu se nejvíce zpráv objevilo v Událostech v regionech (332, tj. 41 %), které se soustředily na informace o dění v důležitých firmách (kopřivnická Tatra jde do zástavy, podpis kolektivní smlouvy v ArcelorMittal, Moravian Aviation v konkurzu atd.). V regionálním zpravodajství dále přicházely na přetřes důležité stavby, ať již se jednalo například o dopravní komunikace (obchvat kolem Otrokovic, splavnění Vltavy, rozšíření Letiště Vodochody) či o budování větrných a solárních elektráren. Dění v ekonomice odráželo i 267 příspěvků stejnojmenného pořadu vysílaného na programu ČT 24 (21:10 Ekonomika). Ten se soustředil jak na události týkající se čistě byznysu (hospodářské výsledky firem, burzovní zpravodajství, vývoj v jednotlivých průmyslových odvětvích), tak na prolínání ekonomiky s politikou (jednání zemí eurozóny o případné pomoci Řecku). Část zpráv a reportáží se věnovala makroekonomickým tématům (míra nezaměstnanosti v eurozóně, rozhodování ČNB o úrokových sazbách, vývoj státního dluhu atd.). Hlavní zpravodajská relace České televize Události shrnovala ty nejdůležitější zprávy ze světa byznysu, jež se vyskytovaly i ve výše zmíněných pořadech. Namátkou lze uvést vývoj českého HDP v roce 2009, referendum na Islandu ohledně odškodnění zahraničních klientů zkrachovalých islandských bank, spory ohledně rekonstrukce elektrárny Pruněřov, ženevský autosalon atd. Události, komentáře přinesly 79 příspěvků k danému tematickému okruhu, tedy o 13 méně než v předcházejícím měsíci.
- Do okruhu **legislativa, justice** spadalo 519 příspěvků, jejichž počet se oproti únoru (397) zvýšil o 31 %. Tento nárůst neměl jednu hlavní příčinu, spíše se jednalo o souběh několika kauz. K častým námětům březnových příspěvků patřila hrozba stávkou v dopravě ze strany odborů kvůli vyššímu zdanění některých zaměstnaneckých výhod. Do obsahu zpravodajství se promítly například i úvahy o propuštění prokurátorky z procesu s Miladou Horákovou Ludmily Brožové - Polednové, další vývoj ve sporu státu s firmou Diag Human, pokuta pro pražský magistrát kvůli chybám při opravě Karlova mostu či policií znovu prověřované pořízení letounů Gripen pro českou armádu. Česká televize dále divákům osvětlila i soudní spory některých tuzemských politiků (žaloba Ivana Langra na vydavatelství Mafra nebo pře místopředsedy sněmovny Lubomíra Zaorálka s majitelem OKD Zdeňkem Bakalou). Z událostí týkající se místní úrovně zmiňme třeba petici proti výstavbě činžovních domů v Chrudimi či referendum o případném rozdělení města Hronov na Náchodsku. Reportáže ze zahraničí se věnovaly mimo jiné tzv. vlasteneckému zákonu schválenému na Slovensku či hlasování americké Sněmovny reprezentantů o reformě zdravotnictví.
- Odhlédneme-li od odvysílaných **servisních informací** (upoutávky na další pořady), nalezneme na třetím místě pomyslného žebříčku nejmedializovanějších témat **politický systém** (252 příspěvků). Z vnitropolitického dění se ve vysílání veřejnoprávní televize dostávalo nejvyšší pozornosti blížícím se volbám do Poslanecké sněmovny, s nimiž byly spjaty zejména reportáže cílící na změny na volebních kandidátkách jednotlivých stran. Jednalo se především o rozhodnutí předsedy KDU-ČSL Cyrila Svobody kandidovat v Hradci Králové místo původně plánované Prahy, o nominaci Martina Peciny do čela pražské kandidátní listiny ČSSD a zejména o stranou vynucenou rezignaci předsedy ODS Mirka Topolánka na post stranického volebního leadera. V hledáčku ČT se též ocitly demise ministrů Jana Dusíka a Michaela Kocába. Z dalších vnitropolitických témat zmiňme třeba představení volebního programu ČSSD či rozhodnutí ministryně školství odvolat tři své náměstky. Z dění v zahraničí přiblížila ČT například protivládní nepokoje v Thajsku, zvolení nového ukrajinského premiéra nebo vítězství socialistické strany ve francouzských krajských volbách. Polovina příspěvků k danému tematickému okruhu pocházela z Událostí (127).
- Mezi pěti nejmedializovanějších témat poprvé v letošním roce pronikl okruh **společnost** (213 příspěvků). Zasloužil se o to i zájem médií včetně ČT o obvinění týkající se katolické církve, zejména pak o několik desítek let staré případy údajného zneužívání dětí ze strany některých duchovních. Mezi další náměty okruhu společnost se řadila různá významná výročí (160 let od narození T.G.Masaryka, 71. výročí německé okupace, dvacet let od vyhlášení litevské nezávislosti atd.) i reportáže zabývající se českou populací jako celkem (nárůst počtu obyvatelstva). Okruh **ekologie** (212 příspěvků) jednak reflektoval události související s přírodními jevy (sněhové bouře, hrozící povodně v důsledku tání sněhu, výbuch sopky na Islandu, zemětřesení v Turecku a Chile) a jednak zahrnoval reportáže posuzující vliv určitých staveb či lidského chování na životní prostředí (rekonstrukce elektrárny Pruněřov, projednávání novely zákona o odpadech v Poslanecké sněmovně, ekologické zemědělství v EU apod.).

2.2. Politické zpravodajství

2.2.1. Medializace politických stran

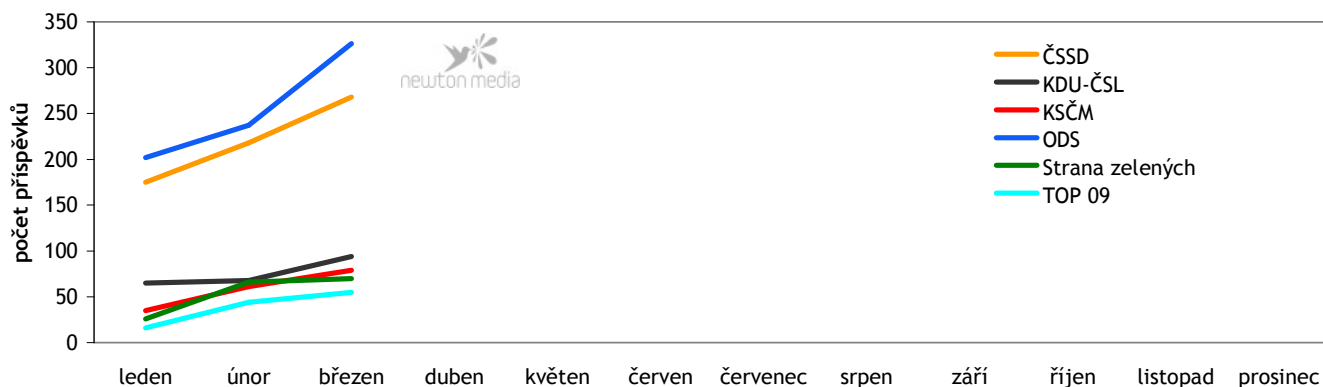
2.2.1.1. Zastoupení politických stran - podle počtu a rozsahu příspěvků

Grafy znázorňují publicitu jednotlivých politických stran ve zpravodajských pořadech České televize. Zatímco levý graf přihlíží k hodnotovému zabarvení příspěvků, pravý graf zohledňuje prostor věnovaný stranám v rámci příspěvků.

- Na pomyslných stupních vítězů žebříčku politických stran dle počtu výskytů ve zpravodajství ČT nenastaly od začátku roku žádné změny. První místo opět náleželo **ODS**, která oproti únoru ještě zvýšila svůj náskok před **ČSSD**. Třetí pozici obhájila **KDU-ČSL**, jejíž odstup od **KSČM**, **Strany zelených** a **TOP 09** vzrostl. Na čtvrté příčce tentokrát stanula **KSČM**, jež na páté místo odsunula **Stranu zelených**. Stejně jako v předcházejících měsících letošního roku i v březnu patřila šestá pozice **TOP 09**. Směrem vzhůru stoupají v žebříčku **Věci veřejné**. Ještě v lednu se nestaly námětem žádného příspěvku, v únoru se umístily na deváté pozici, v březnu pak skončily sedmé.

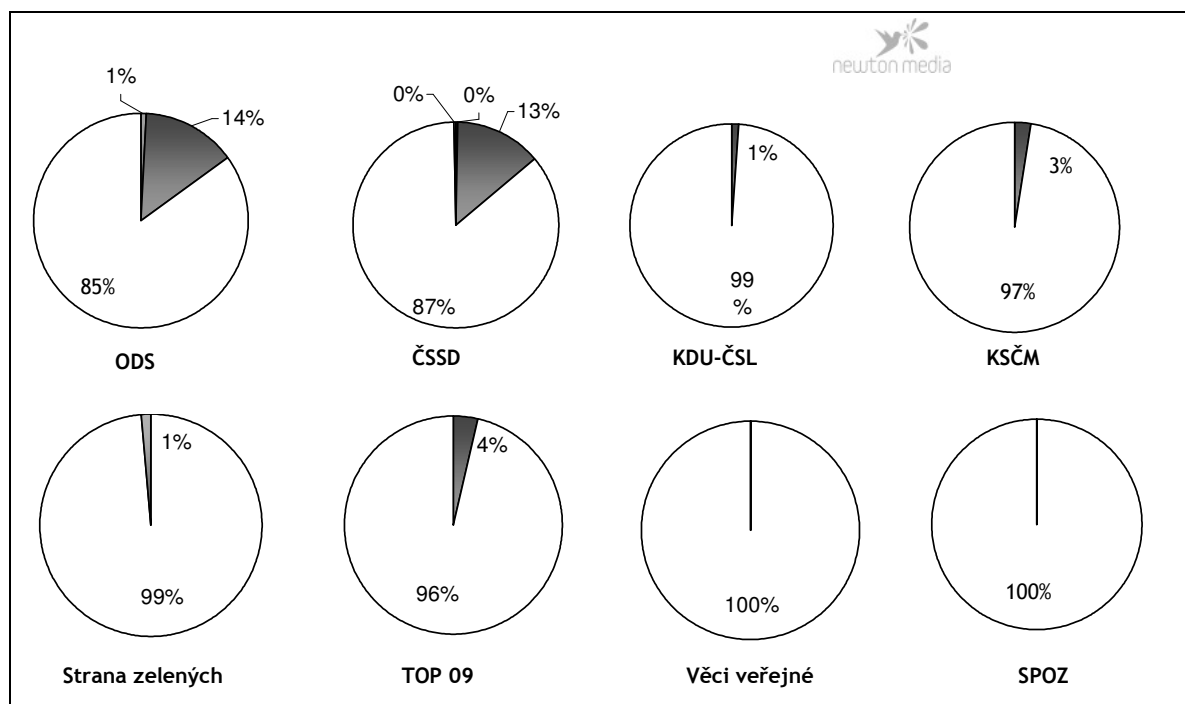
2.2.1.2. Roční vývoj publicity vybraných politických stran

Graf ilustruje vývoj kvantitativní medializace šesti parlamentních stran v roce 2010.

- Počet zaznamenaných výskytů zmínek o relevantních politických uskupeních (parlamentní strany + Věci Veřejné a Strana práv občanů - zemanovci - tedy subjekty, jimž průzkumy veřejného mínění přisuzují šanci na vstup do Poslanecké sněmovny) se od počátku roku s každým dalším měsícem zvyšuje. Ve srovnání s únorem si nejvíce polepšily **Strana práv občanů** (ze 7 na 13 příspěvků, tj. o 86 %) a **Věci Veřejné**, jejichž zastoupení se dokonce zdvojnásobilo (únor - 10, březen - 20 příspěvků). Zájem o obě strany pramenil především z jejich předvolebních preferencí v těch krajích, z nichž se během března vysílaly Otázky Václava Moravce Speciál. Z parlamentních stran bylo nejvýraznější zlepšení pozorováno u **KDU-ČSL** (ze 68 na 94 příspěvků, tedy o 38 %) a u **ODS** (z 237 na 326, tj. o 37,5 %). Zatímco v případě strany lidové výši její medializace příznivě ovlivňovaly především zmíněné průzkumy k regionálním Otázkám VM, u **ODS** hrály nezanedbatelnou roli i změna na postu volebního leadera, předpokládaný konec Mirka Topolánka ve funkci stranického předsedy či postupné představování jejího volebního programu. Poměrně strmý vzestup medializace se pojil též s **KSČM** (z 61 na 79 příspěvků, tj. o 30 %), **TOP 09** (ze 44 na 55, o 25 %) a **ČSSD** (z 218 na 268, tj. o 23 %). Nejpomalejším tempem (o 6 %) rostla publicita **Strany zelených** (ze 66 na 70 příspěvků). Tuto skutečnost lze přičíst i neúspěchu strany v předvolebních průzkumech pro ČT - z v březnu vysílaných speciálů Otázek VM měli zelení svého zástupce pouze v Plzni, neboť pouze v Plzeňském kraji se jim podařilo překonat kýženou pětiprocentní hranici, jež ve volbách rozhoduje o vstupu stran do Poslanecké sněmovny.

2.2.1.3. Poměr hodnotově zabarvené medializace vybraných stran

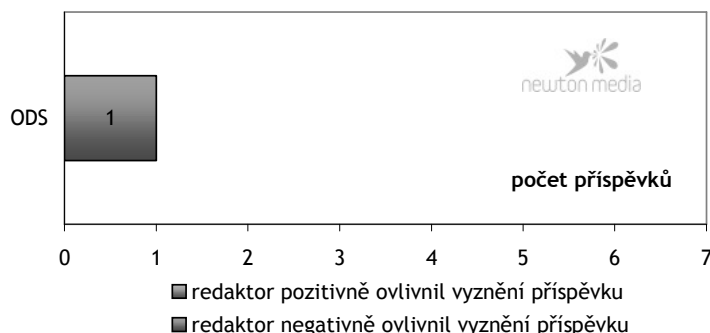
Graf ukazuje poměr hodnotově zabarvené medializace vybraných politických stran ve zpravodajství ČT.

- Pomineme-li neparlamentní Dělnickou stranu, již v únoru rozpustil Nejvyšší správní soud, měla nejhorší mediální obraz **ODS**, která si připsala nejvyšší počet negativních (3) i ambivalentních referencí (46). Všechny tři **negativní** příspěvky se vztahovaly ke konání politiků **ODS** působících v komunální politice. Ve dvou případech byl podroben kritice vlivný člen brněnské **ODS** Milan Venclík, jehož soud usvědčil ze lži v souvislosti s nákupem nemovitosti, o jejíž cenu se soudil s jejím bývalým majitelem (2x Události v regionech - Brno 25.3.2010). U třetího negativního příspěvku měly na hodnocení strany vliv výroky moderátora Josefa Maršála a redaktorky Silvie Klekové (viz graf 2.2.1.4.). Jednalo se o reportáž z Karolinky na Vsetínsku, kde marně žádají o výměnu obecního bytu rodiče těžce nemocného Filipa. Špatný zdravotní stav dítěte podle lékařů zavinila plíseň v bytě. Podle radnice, za niž v reportáži vystupovali starosta a místostarosta z řad **ODS**, je za stav bytu odpovědná rodina. Podle Josefa Maršála „*znalecký posudek ale mluví jasně, problém je v konstrukci domu*“ (Události 6.3.2010). V letošním roce rekordní počet **ambivalentních** příspěvků o **ODS**

vyvěral hlavně z nečekané změny na postu jejího volebního leadera. Česká televize postupně informovala o vývoji celé kauzy, na jejímž počátku byly některými médii zčásti zkreslené výroky z debaty Mirka Topolánka s redaktorem časopisu LUI.

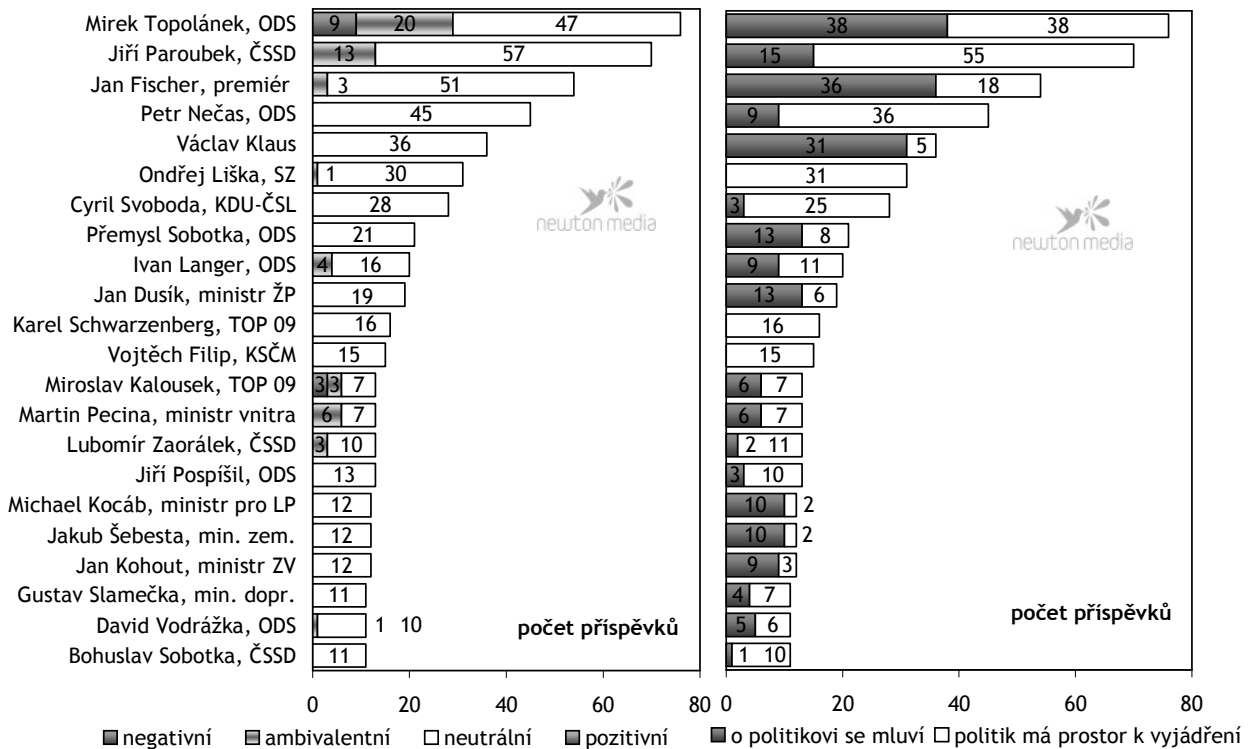
- V březnovém zpravodajství se dvě strany setkaly s **pozitivním** hodnocením. Pro **Stranu zelených** vyzněla příznivě krátká zpráva o prohlášení známých osobností v čele s exprezidentem Václavem Havlem nazvané *My volíme Stranu zelených* (Události 16.3.2010). **ČSSD** se dostalo chvály z úst předsedy Hospodářské komory Petra Kužela, který ocenil, že tato strana představila komoře svou vizi hospodářské a ekonomické politiky státu (Ekonomika 25.3.2010). ČSSD se ovšem - stejně jako ODS a Národní strana - stala rovněž námětem **negativně** zabarveného příspěvku. Šlo o letmou zmínku v přehledu zpráv odkazující na názor ODS, podle níž za problémy kolem bytů OKD nesou zodpovědnost sociální demokraté (Události v regionech - Ostrava 10.3.2010). Kauzu bytů OKD rozebíraly i dva z celkových 36 **ambivalentních** příspěvků o ČSSD. Jednalo se o spor dnešního majitele OKD Zdeňka Bakaly s Lubomírem Zaorálkem kvůli označení „gauner“, které ve spojení s Bakalou místopředseda ČSSD použil, a o reportáž odkazující na názor Mirka Topolánka, podle něhož za současnou situaci může ČSSD, jejíž vláda prý při prodeji akcií OKD neochránila práva nájemníků. K nejběžnějším námětům nejednoznačných zpráv patřila kandidatura současného ministra vnitra Martina Peciny za ČSSD v nastávajících volbách. Tyto příspěvky dopřávaly sluchu hlasům politiků ODS, podle nichž sociální demokraté porušili dohodu, že se ministři úřednické vlády nebudou ve volbách ucházet o hlasy voličů.
- Hodnocení dvou **ambivalentních** příspěvků o **KSČM** vycházelo z kritiky jejího programu z úst představitelů ODS (Petr Nečas v Událostech 29.3.2010 a Ivan Langer v Událostech, komentářích 23.3.2010). Jeden ze dvou nejednoznačných příspěvků o **TOP 09** obsahoval výhrady vůči pohledu této strany na zdanění zaměstnaneckých benefitů (předseda Odborového svazu dopravy Luboš Pomajbík v Událostech 2.3.2010). Druhý ambivalentní příspěvek citoval poslance Vlastimila Tlustého, jenž zpochybňoval „pravícovost“ TOP 09 (Události, komentáře 26.3.2010). Jediný ambivalentní příspěvek o KDU-ČSL přinášel různé názory na její předvolební program (20.3.2010).
- Nepříznivý mediální obraz měla extremistická stranická uskupení. **Dělnickou stranou** a její nástupkyní Dělnickou stranou sociální spravedlnosti se zabíralo devět ambivalentních příspěvků, které se zaměřily mimo jiné na zákaz mítinku DSSS v Táboře či na ústavní stížnost Dělnické strany proti rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, který ji zakázal. Negativní reportáž o **Národní straně** upozornila na obžalobu Jiřího Gaudina kvůli autorství spisu *Konečné řešení otázky cikánské*, který se loni stal oficiálním materiálem zmíněné partaje (Události v regionech - Praha 24.3.2010).

2.2.1.4. Vliv redaktora

Graf ilustruje, do jaké míry a jakým směrem ovlivnila aktivita redaktorů ČT hodnotové zabarvení příspěvků o sledovaných subjektech.

2.2.2. Medializace politiků - podle hodnocení

Grafy představují nejčastěji medializované politiky ve zpravodajství České televize. Zatímco levý graf přihlíží k hodnotovému zabarvení příspěvků, pravý graf rozlišuje, zda byl politik v příspěvku zmíněn či přímo citován.

- Po dvouměsíčním kralování ministerského předsedy **Jana Fischera** se nejčastěji uváděným politikem ve zpravodajství ČT stal předseda ODS **Mirek Topolánek**. Všechny březnové **negativní** (9) i **ambivalentní** příspěvky (20) souvisely s řetězcem událostí, na jehož počátku stál rozhovor Mirka Topolánka pro časopis LUI a na jehož konci byl stranou vynucený Topolánkův odchod z volební kandidátky strany a jeho očekávaná rezignace na funkci stranického předsedy.
- Pozice **Jiřího Paroubka** v žebříčku politiků se od začátku roku s každým dalším měsícem zlepšuje. Zatímco v lednu byl šéf ČSSD pátý, v únoru se již probojoval na pomyslnou bronzovou pozici, aby pak v březnu skončil ještě o jednu příčku výše. Předseda sociální demokracie zaznamenal po Mirku Topolánkovi druhý nejvyšší počet **ambivalentních** příspěvků (13). Většina nejednoznačných referencí brala zřetel na kritické výroky představitelů ODS na adresu Jiřího Paroubka. Zmíňme například komentář Mirka Topolánka k postoji ČSSD k hrozící stávce v dopravě kvůli vyššímu zdanění zaměstnaneckých výhod: „*Paroubek si chce vystávkovat státní bankrot a my se na tom určitě nebudeme podílet*“ (např. Události 1.3.2010). Část ambivalentních zpráv vzpomenula pochybnosti kolem nákupu obrněných transportérů Pandur, o kterém rozhodla před čtyřmi lety vláda Jiřího Paroubka.
- Vedle Mirka Topolánka často čelili **kritice** někdejší významní představitelé brněnské ODS **Aleš Kvapil** a **Radovan Novotný** (po 4 negativních příspěvcích, oba mimo graf), kteří si měli říci o úplatek. Česká televize nejprve odvysílala v Událostech v regionech i v Událostech (shodně 17.3.2010) reportáž, v níž podnikatel Jiří Štopl popsal detaily této aféry. O den později informovala ČT o rozhodnutí brněnského krajského soudu ponechat bývalého starostu Brna - Žabovřesk Kvapila a extajemníka radnice Brno - střed Novotného ve vazbě (Události v regionech - Brno a Události, komentáře - shodně 18.3.2010). Tříkrát se s **negativním** hodnocením setkal místopředseda TOP 09 **Miroslav Kalousek**, přičemž ve všech případech byla pro vyznění příspěvku rozhodující následující citace předsedy ČSSD Jiřího Paroubka, který komentoval Poslaneckou sněmovnou

posvěcený zákaz privatizace pražského letiště: „*Má svůj význam, byť dlouhodobější, zabránit lidem, jako je Miroslav Kalousek, Háva a Dalík, v tom, aby nějakým způsobem podivným privatizovali letiště*“ (Události, Ekonomika a Události, komentáře - shodně 9.3.2010). Jeden ze tří **ambivalentních** příspěvků o exministru financí si všímal slovní výměny mezi představiteli ČSSD a ODS ohledně privatizace tzv. bytů OKD (podle Jiřího Paroubka nese vinu na nejisté situaci jejich nájemníků bývalá vládní koalice a jmenovitě i její člen Miroslav Kalousek - Události v regionech - Ostrava 10.3.2010). Nejednoznačně vyzněla i debata Miroslava Kalouska s moderátorem Jakubem Železným a šéfem odborů Milanem Štěchem o vyšším zdanění zaměstnaneckých výhod. Moderátor ČT se v této souvislosti místopředsedy TOP 09 optal, zdali se o jeho taktice, pomocí níž vložil zdanění benefitů do zákona, nezačne teď hovořit jako o „*Kalouskově fintě*“. Místopředseda TOP 09 slova o fintě odmítl (Události, komentáře 2.3.2010). Třetí **nejednoznačný** příspěvek zohledňoval výrok Vlastimila Tlustého zpochybňující pravicové zaměření TOP 09 (Události, komentáře 26.3.2010).

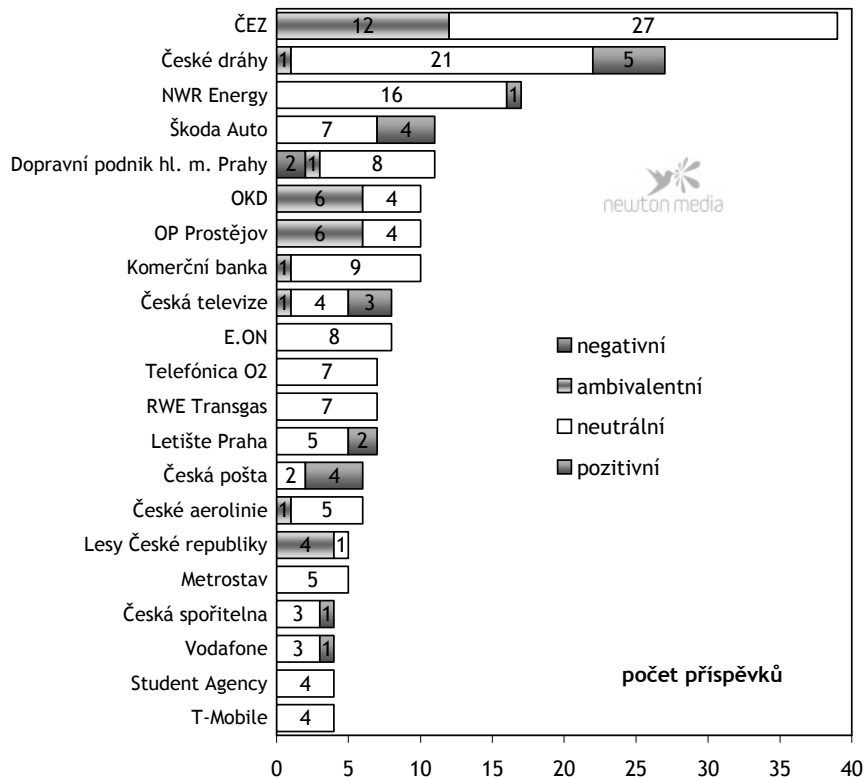
- Relativně vysokým počtem **ambivalentních** příspěvků (6) se vyznačovala medializace ministra vnitra Martina Peciny. Veškeré **nejednoznačné** reference byly odvíšlány 11.3. 2010 (Události v regionech - Ostrava 2x, Události 2x, Události v regionech - Praha a Události, komentáře) a seznamovaly diváky s výzvou Mirka Topolánka, aby Martin Pecina rezignoval na svůj post v úřednické vládě kvůli kandidatuře za ČSSD ve volbách.

2.2.2.1. *Vliv redaktora*

V březnu 2010 nebyl zaznamenán příspěvek, v němž by celkové hodnocení sledovaných politiků rozhodující měrou ovlivnily výroky redaktorů ČT.

2.3. Ekonomické zpravodajství

Nejčastěji medializované společnosti - podle hodnocení

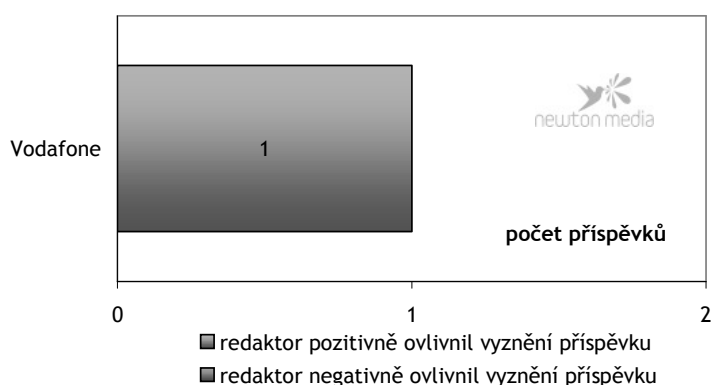
V grafu jsou zachyceny společnosti, jež byly nejčastěji medializovány ve zpravodajských pořadech ČT.

- Potřetí v řadě se na čele žebříčku nejmedializovanějších tuzemských firem ocitla společnost **ČEZ**. Oproti předcházejícím měsícům nebyl o ní uveřejněn žádný negativní či pozitivní příspěvek. **Nejednoznačně** pro ni vyznělo celkem 12 příspěvků, z nichž osm poukazovalo na kontroverze, jež s sebou přináší plánovaná rekonstrukce elektrárny Prunéřov. Ambivalentně se k ČEZu stavěly například zprávy o demisi ministra životního prostředí Jana Dusíka, který odmítl přijmout okamžité rozhodnutí o vlivu modernizace uhelné elektrárny Prunéřov na životní prostředí. Námětem tří ambivalentních příspěvků se stal návrh na obžalobu 13 lidí z útvaru Netechnických ztrát společnosti ČEZ, kteří se při potírání černých odběrů elektřiny měli dopustit útisku. U 17 členů útvaru naopak státní zástupce stíhání zastavil. Jedna ambivalentní zpráva se vztahovala k poklesu akcií zmíněné firmy na pražské burze (Události, komentáře 2.3.2010).
- Od začátku roku 2010 náleží druhá příčka v pořadí firem dle počtu výskytů ve zpravodajství **Českým drahám**. V březnu se těšily svému doposud nejlepšímu mediálnímu obrazu, navíc si připsaly ze všech sledovaných společností nejvyšší počet **pozitivních** referencí (5). Čtyřikrát byla v pozitivním duchu zmíněna velká investice Českých drah do obnovy vozového parku (Události v regionech - Praha, Události, Ekonomika a Události, komentáře - shodně 16.3.2010). Pátá kladně zabarvená zpráva upozornila na nabídku drah pro mimopražské základní školy a dětské domovy, které mohou za cenu 80 korun cestovat do Prahy a zpět (Události 18.3.2010). Jediné **ambivalentní** hodnocení Českých drah vyvstalo z debaty moderátorky Daniely Drtinové s ministrem dopravy Gustavem Slamečkou. Ten nejprve odmítl výroky odboráře Jaromíra Duška, z nichž vyplývalo, že ministerstvo dopravy a České dráhy ovládá skupina lidí spojených homosexuální orientací. Dušek navíc toto údajné spiknutí spojil s tunelováním ČD. Moderátorka Drtinová se pozastavila nad tím, že ČD mají navzdory

státní podpoře stomiliardový dluh. Podle Slamečky však za jeho působení ve funkci ministra dráhy poprvé skončily v provozním zisku (Události, komentáře 8.3.2010).

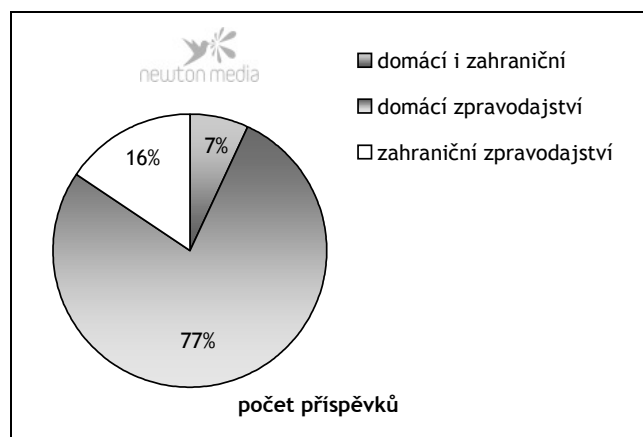
- Shodně čtyřikrát se dostalo pozitivního hodnocení **Škodě Auto** a České poště. Pro mladoboleslavskou automobilku vyzněla kladně dvakrát odvysílaná reportáž o její prezentaci na ženevském autosalonu, kde byly představeny modernizované modely Fabia a Roomster (Události a Ekonomika - shodně 2.3.2010). Taktéž dvakrát se ve vysílání České televize objevila zpráva o vývoji automobilového průmyslu v Evropě. Podle ČT si v porovnání s konkurencí vedla relativně dobře právě Škoda Auto, již meziroční odbyt jen nepatrně klesl (Události a Ekonomika - shodně 11.3.2010). Dvě ze čtyř pozitivních referencí o **České poště** se týkaly meziročního nárůstu jejího zisku o 81 % (Ekonomika a Události, komentáře - shodně 30.3.2010). S kladnou odezvou se dále setkaly novinky České pošty - zřízení postu ombudsmana České pošty (Ekonomika 9.3.2010) a platba SuperClash určená pro zákazníky internetových obchodů, kteří nechtějí platit přes internet platební kartou (Ekonomika 15.3.2010). Pozitivní zmínky o **České televizi** souvisely s jejím oceněním v kategorii televizních stanic v rámci soutěže Dobrá značka (Události v regionech - Praha a Události - shodně 19.3.2010) a s jejími úspěchy při udělování cen TýTý (Události 28.3.2010).
- S největším počtem **negativních** příspěvků se v březnu potýkala společnost **Setuza** (mimo graf). Všechny tři negativně laděné zprávy upozorňovaly na rozhodnutí soudu poslat společnost do insolvenčního řízení (Události, Ekonomika a Události, komentáře - shodně 23.3.2010). Dvě kritické reportáže o **pražském dopravním podniku** odkazovaly na údajnou chybu při tendru na zpracování projektu nové trasy metra D (Události v regionech - Praha 10.3.2010) a na podezřelé nakládání s evropskou dotací, kterou dopravní podnik obdržel na výsadbu stromů podél lanovky na Petřín (Události 11.3.2010).
- V případě společnosti **Vodafone** měly vliv na její pozitivní hodnocení výroky moderátora Přemysla Čecha, který hovořil s Rudolfem Krejcarem z oddělení marketingu zmíněné společnosti. Námětem rozhovoru bylo 10. výročí působení operátora na českém trhu. Moderátor vzpomněl dřívější jméno společnosti („*hezké chlapecké jméno Oskar*“) a ocenil její dřívější „*velmi úsměvné reklamy*“. Moderátor pak zalitoval, že společnost dnes už na vtipu tolik nestaví. Na závěr pak svému hostu poděkoval za připomenutí „*hezkého výročí*“ (Ekonomika 1.3.2010 - viz následující graf).

2.3.1. Vliv redaktora

Graf ilustruje, do jaké míry a jakým směrem ovlivnila aktivita redaktorů ČT hodnotové zabarvení příspěvků o sledovaných subjektech.

2.4. Struktura zpravodajství podle geografického zaměření

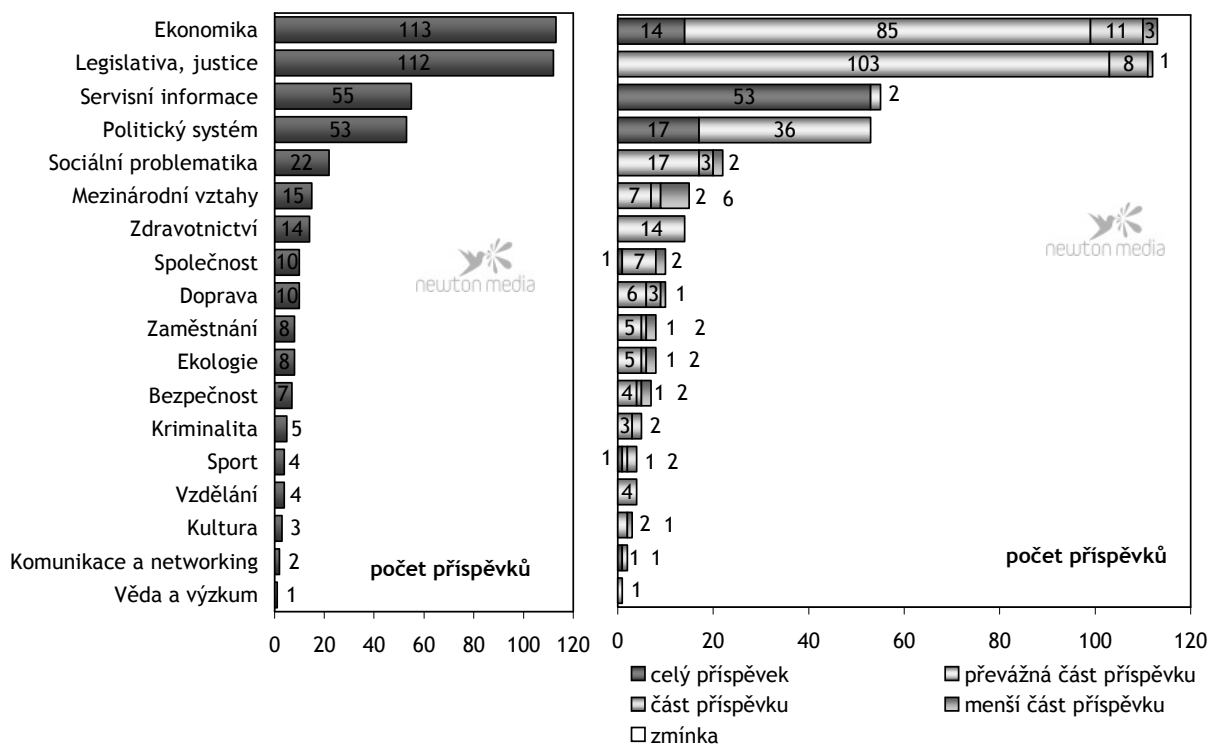

Graf ukazuje poměr příspěvků z domova a ze zahraničí ve sledovaných zpravodajských pořadech České televize.

- Oproti minulému měsíci doznaly podíly jednotlivých skupin příspěvků minimálních změn. Dominantní roli měly ve zpravodajství opět **reportáže a zprávy z ČR** (1 938 příspěvků, tj. 77 %). Ve srovnání s únorom se o jeden procentní bod snížil podíl **zahraničních příspěvků** (393, tj. 16 %), naopak o stejnou hodnotu si polepšily příspěvky na pomezí **domácího a zahraničního zpravodajství** (176, 7 %).

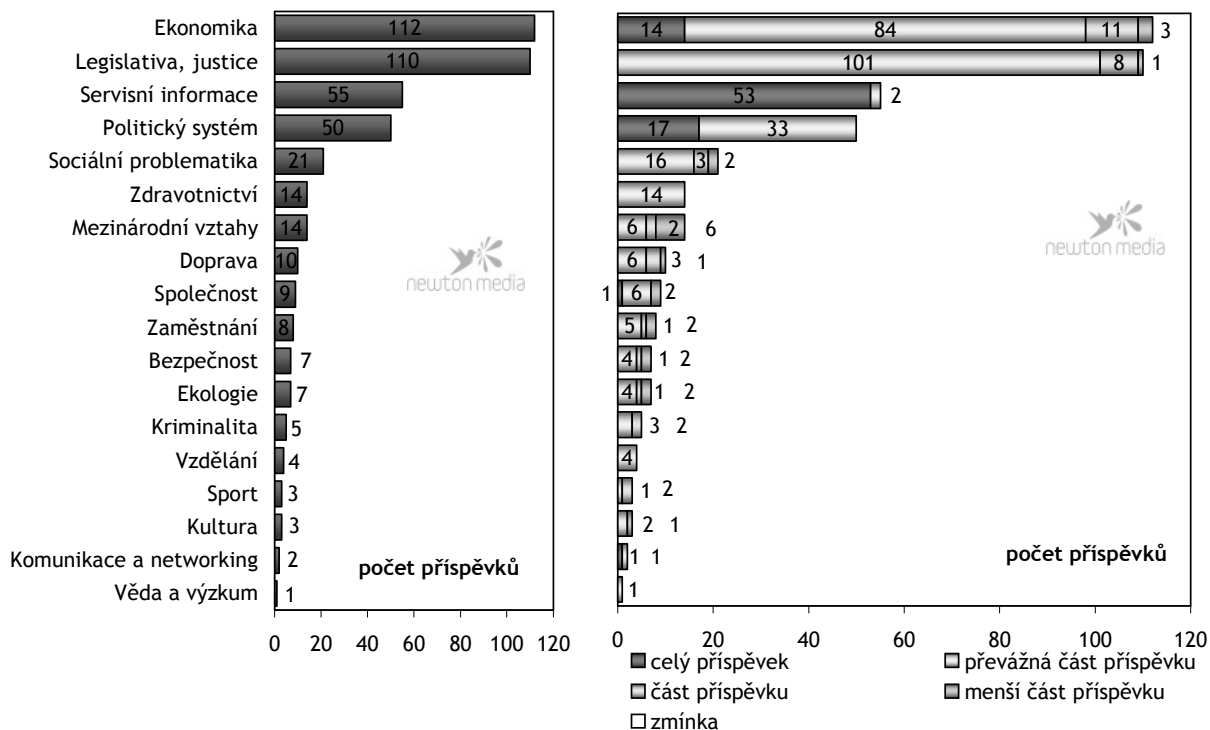
3. Analýza vyváženosti publicistických pořadů ČT

3.1. Tematická struktura publicistických pořadů

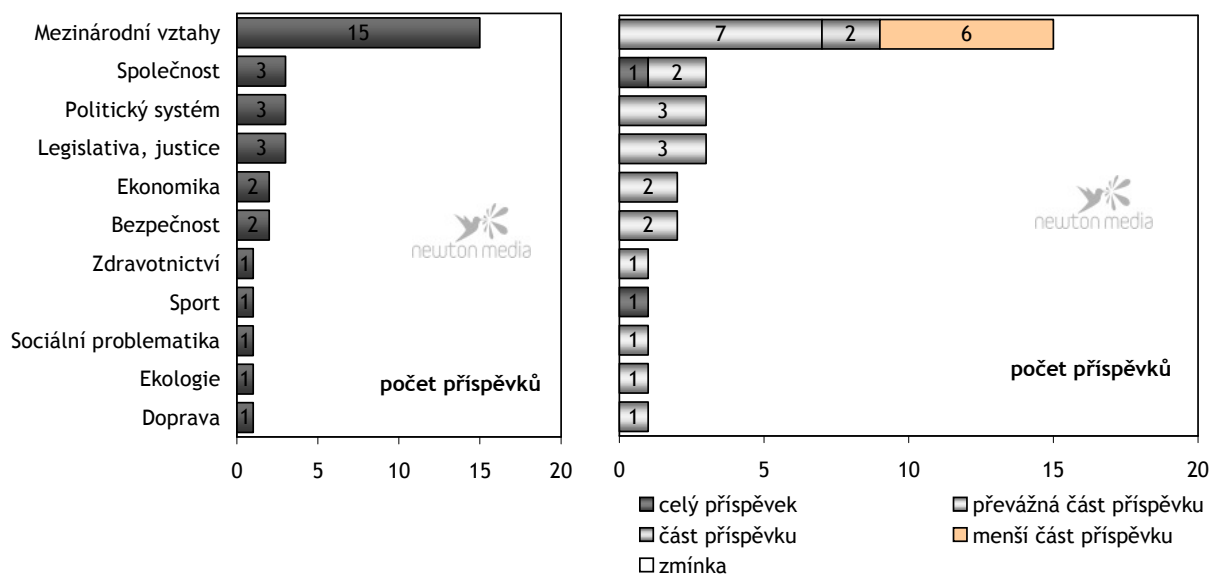

Grafy představují medializaci sledovaných tematických okruhů v publicistických pořadech České televize. Levý graf zohledňuje počet příspěvků; pravý graf ukazuje, kolik prostoru bylo tematickému okruhu v jednotlivých příspěvcích věnováno. Tematické okruhy se člení do jednotlivých podtémat (viz příloha analýzy). K jednomu příspěvku mohlo být přiřazeno více témat.

3.1.1. Domácí témata v publicistických pořadech

3.1.2. Zahraniční témata v publicistických pořadech

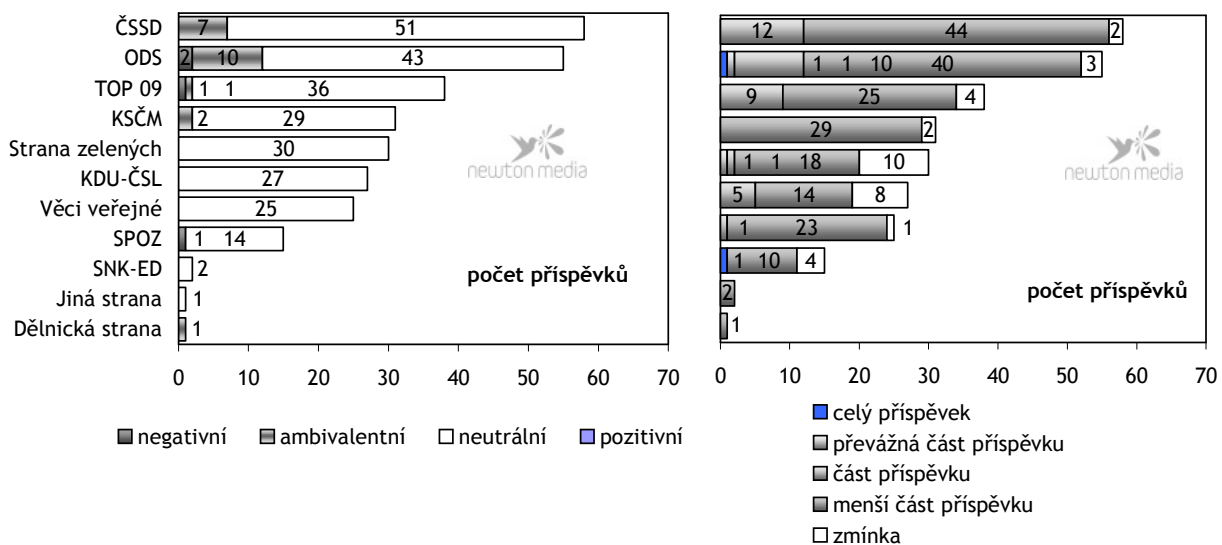
Grafy znázorňují medializaci jednotlivých tematických okruhů v publicistických pořadech ČT s ohledem na geografické zaměření příspěvků.

- Nejdiskutovanějším tématem v publicistických pořadech byla **ekonomika** (113), za níž s nejmenším možným odstupem následoval okruh **legislativa, justice** (112), přičemž oba zmíněné tematické okruhy se často vázaly ke stejným příspěvkům. Nejvíce příspěvků (44) týkajících se **ekonomických** témat přinesl opět pořad Černé ovce, který testoval některé výrobky a služby (vrtačky, myčky nádobí, pneumatiky, překlady z cizích jazyků). Pořad dále akcentoval přehmaty některých firem a nabízel divákům servis, jenž například zahrnoval postup při reklamaci toho kterého vadného produktu. Téma ekonomika zahrnovalo i 31 příspěvků pocházejících z Otázek Václava Moravce - ať již se jednalo o pravidelné vydání tohoto pořadu či předvolební speciály vysílané z jednotlivých regionů. Hosté Václava Moravce v březnu mimo jiné debatovali o financování českého sportu, o receptech politických stran na cestu z krize, o současné kondici české ekonomiky či o nezaměstnanosti coby jednom z hlavních předvolebních témat. Pořad POKR odvysílal 27 příspěvků, k jejichž námětům patřily příběhy úspěšných podnikatelů, daňové poradenství či informace o možnostech čerpání prostředků z evropských fondů. Na publicitě okruhu ekonomika se dále podílely pořady Reportéři ČT (6), 168 hodin (4) a Máte slovo (1).
- Jak již bylo výše řečeno, značná část příspěvků zařazených do okruhu **legislativa, justice** pojednávala zároveň i o ekonomických tématech (82 z celkových 112, tj. 73 %). Největší počet referencí k danému okruhu uveřejnila veřejnoprávní televize v rámci Otázek Václava Moravce (44), kde se dostaly na přetřes například reforma zdravotnictví, Benešovy dekrety či podnět bývalé europoslankyně Jany Hybáškové antimonopolnímu úřadu, Evropské komisi i Nejvyššímu kontrolnímu úřadu, aby posoudily obří státní zakázku na likvidaci neodstraněných ekologických škod. S tématem legislativa, justice souviselo i 39 příspěvků odvysílaných v pořadu Černé ovce. Pouze ve čtyřech případech tyto reference zároveň nenáležely do tématu ekonomika. Stalo se tak v reportážích o postupu při hledání nového praktického lékaře, o možné obraně proti nespravedlivě udělené pokutě od dopravní policie, o případném posvěcení dohody o výchově a výživě dětí soudem či o případu člověka, jenž po těžkém pracovním úrazu bojuje s pojišťovnou o přiznání renty. Příspěvky pořadu POKR (11) se nejčastěji zaměřovaly na daňové povinnosti či na chyby při vedení účetnictví. Ze zbývajících publicistických pořadů bylo téma legislativa, justice nejvíce zastoupeno v pořadu Reportéři ČT (9 příspěvků).
- S výjimkou jedné reportáže pořadu Reportéři ČT věnované nejasnostem v hospodaření Prahy 5 se o medializaci tématu **politický systém** (53 příspěvků) podělily Otázky Václava Moravce (38) a 168 hodin (14). Otázky VM, zejména pak středeční speciály z regionů, se soustředily na blížící se parlamentní volby, když představovaly jednotlivé kandidáty politických stran a jejich programové priority. Pořad 168 hodin přiblížil mimo jiné dění v Poslanecké sněmovně či tzv. vlastenecký zákon schválený na Slovensku.
- V referování o **sociální problematice** (22 příspěvků) žádný ze sledovaných pořadů nedominoval. Po šesti příspěvcích odvysílaly Otázky Václava Moravce i 168 hodin. V Otázkách VM se řešily například zdanění zaměstnaneckých benefitů, situace Romů v ČR či rostoucí nezaměstnanost. Pořad 168 hodin se zabýval dalším žhářským útokem zaměřeným na romskou komunitu, tentokrát v ostravské osadě Bedřiška, či pomocí ze strany dobrovolníků v nemocnicích a hospicích. Černé ovce přispěly čtyřmi referencemi (dohoda o výchově dětí nebo výplata renty po pracovním úraze - viz výše), Reportéři ČT třemi (např. romská migrace do Kanady). Diskusní pořad Máte slovo tematizoval adopci dětí homosexuálními páry a nebezpečí číhající na internetu. POKR představil Letohrádek Vendula, který nabízí krizové ubytování pro lidi s tělesným postižením.
- Problematika **mezinárodních vztahů** se odrazila v 15 březnových příspěvcích, z nichž více než polovinu (8) přinesly Otázky Václava Moravce, kde se řešily Benešovy dekrety, další podoba české účasti na afghánské misi NATO, kontroly českých řidičů v německém pohraničí či spekulace o odvolání české velvyslankyně při Evropské unii Mileny Věcnové. Servis pro podnikatele přinášející POKR se ve třech příspěvcích zaměřil na čerpání evropských dotací z regionálních operačních programů. Stejný počet příspěvků byl odvysílán i v pořadu 168 hodin, který informoval například o návštěvě britského následníka trůnu v ČR a o přípravách na světovou výstavu v Sanghaji. Reportéři ČT upozornili na údajně předražený nákup zdravotnické techniky pro severočeské nemocnice z evropských peněz.

3.2. Politické subjekty v publicistických pořadech ČT

3.2.1. Medializace politických stran

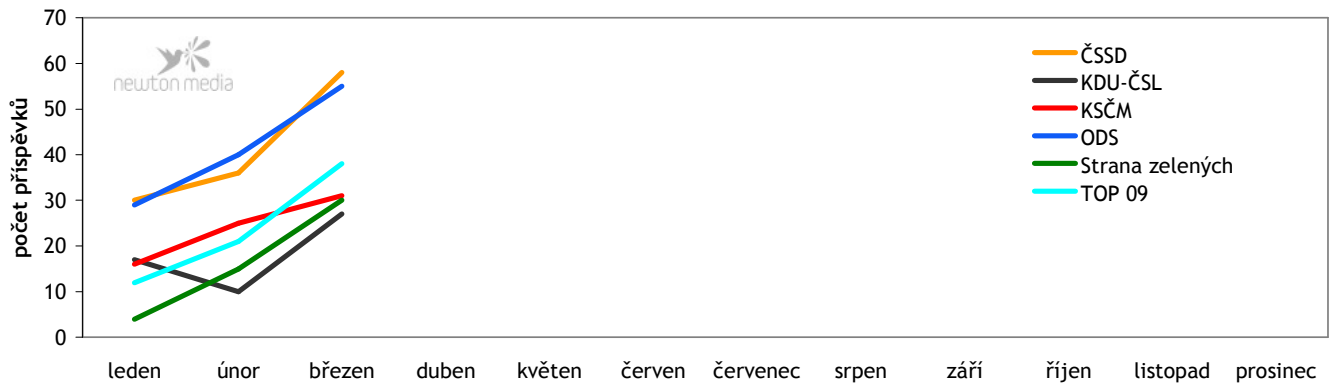
3.2.1.1. Politické strany - podle počtu a rozsahu příspěvků

Grafy znázorňují publicitu jednotlivých politických stran v publicistických pořadech České televize. Zatímco levý graf přihlíží k hodnotovému zabarvení příspěvků, pravý graf zohledňuje prostor věnovaný stranám v rámci příspěvků.

- Po měsíční přestávce se do čela žebříčku stran vrátila **ČSSD**, která na druhou pozici odsunula **ODS**, jejíž ztráta na vedoucí stranu činila tři příspěvky. Třetí místo obsadila **TOP 09**, která od začátku roku v žebříčku pozvolna stoupá (leden - 5. místo, únor - čtvrté místo). Mezi třetí a čtvrtou pozicí se v dosavadním průběhu roku pohybuje **KSČM**, přičemž pro březen platila ta druhá varianta. Páté místo z minulého měsíce uhájila **Strana zelených**. Po únorovém propadu z lednové třetí příčky na osmou se **KDU-ČSL** posunula na šestou pozici. Z neparlamentních subjektů si opět vedly nejlépe **Věci veřejné** a **Strana práv občanů - zemanovci**. Ostatní subjekty byly uváděny jen okrajově - například u **Dělnické strany** zmínila ČT její zákaz (Otázky Václava Moravce 28.3.2010).

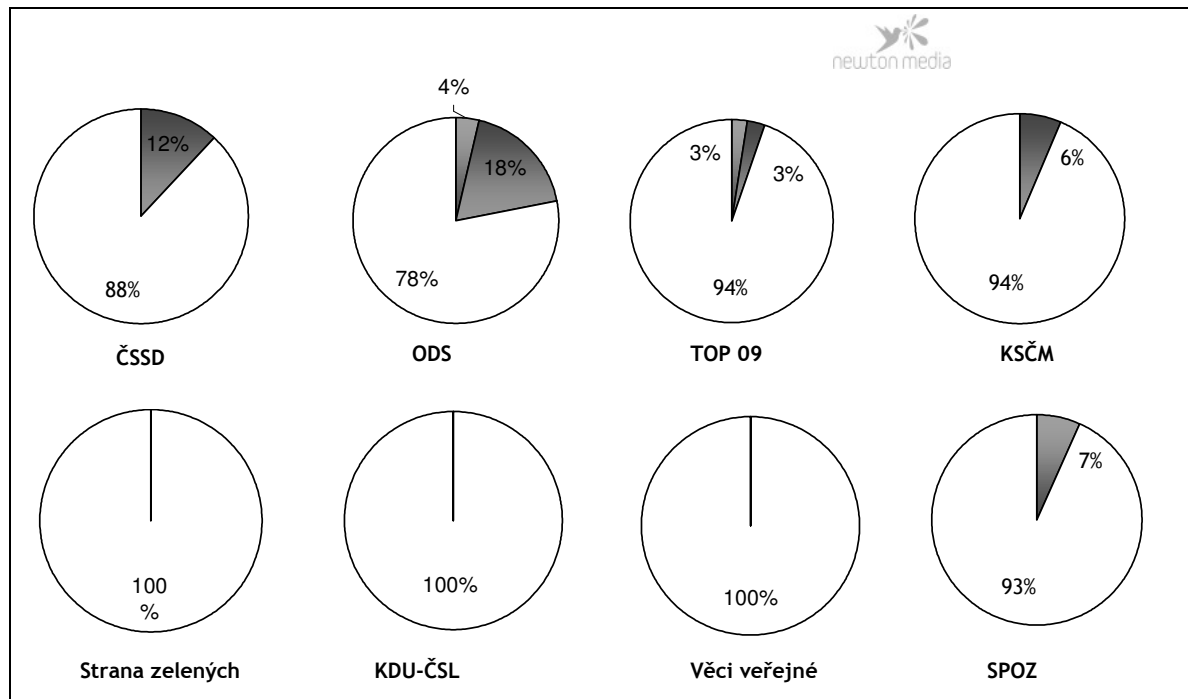
3.2.1.2. Vývoj medializace vybraných stran

Graf znázorňuje vývoj medializace vybraných stran v publicistických pořadech ČT v roce 2010.

- Křivka publicity většiny relevantních stran, jimž průzkumy dávají šance pro vstup do Poslanecké sněmovny, vykazovala během prvního čtvrtletí postupně rostoucí trend. Platilo to i pro Věci Veřejné a Stranu práv občanů (z technických důvodů mimo graf 3.2.1.2.). Jedinou výjimku představovala **KDU-ČSL**, jež zaznamenala v únoru relativně prudký pokles medializace (ze 17 na 10 příspěvků, tj. o 41 %). V březnu si ovšem strana výrazně polepšila, přičemž počet 27 výskytů byl pro ni doposud nejlepším výsledkem v roce 2010, navíc v porovnání s únorem se jednalo o nárůst o 170 %. Právě v meziměsíčním srovnání si **KDU-ČSL** vedla ze všech stran nejlépe, výrazný vzestup byl pozorován i u **Strany zelených** (z 15 na 30 příspěvků, tedy o 100 %), u **Věcí veřejných** (ze 13 na 25 referencí, 92 %) a u **TOP 09** (z 21 na 38 příspěvků, tj. 81 %). Z dvojice velkých stran dosáhla **ČSSD** vyššího tempa růstu (z 36 na 58 příspěvků, o 61 %) než **ODS** (ze 40 na 55 příspěvků, tj. o 38 %). Zhruba o čtvrtinu navýšily své zastoupení **Strana práv občanů** (z 12 na 15 příspěvků, tj. o 25 %) a **KSČM** (z 25 na 31 referencí, o 24 %).
- Meziměsíční nárůst medializace osmi výše zmíněných stran se odvíjel hlavně od počtu předvolebních speciálů Otázek Václava Moravce. Zatímco v únoru byly odvysílány dva (z Karlovarského a Libereckého kraje), v březnu mohli diváci České televize sledovat pět vydání tohoto pořadu (z Vysočiny a z Hradeckého, Pardubického, Plzeňského a Zlínského kraje). Důležitost účasti v tomto pořadu pro publicitu stran lze demonstrovat na příkladu **KDU-ČSL**, jež v únoru nesplnila kritéria ČT pro nominaci svých kandidátů do karlovarského a libereckého speciálu (volební preference v daném kraji musí činit alespoň 5 %) a její medializace byla v porovnání s úspěšnější konkurencí relativně nízká. V březnu se lidové straně již podařilo probojovat do tří z pěti speciálů, když pětiprocentní práh nepřekročila pouze v Hradeckém a Plzeňském kraji. Právě zastoupení ve třech regionálních Otázkách pak rozhodující měrou přispělo k meziměsíčnímu navýšení počtu „publicistických“ příspěvků o **KDU-ČSL** o 170 %. Ve všech **pěti březnových speciálech** se objevili zástupci **ČSSD**, **ODS**, **KSČM**, **TOP 09** a **Věcí Veřejných**. Kromě posledně zmíněného subjektu se tedy jednalo o strany, jež ovládly čelo žebříčku dle počtu výskytů v publicistických pořadech (viz graf 3.2.1.1.). **Věci Veřejné** doplácely na skutečnost, že kromě Otázek Václava Moravce (pět speciálů + jedna účast Markéty Reedové v nedělních Otázkách z 28.3.2010) neměly zastoupení v žádném ze sledovaných pořadů.

3.2.1.3. Poměr hodnotově zabarvené medializace vybraných stran

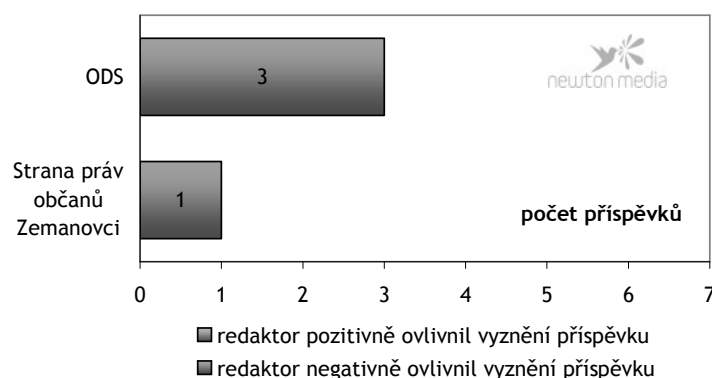

Graf ukazuje poměr medializace vybraných politických subjektů v publicistických pořadech ČT.

- Zaměříme-li se na celkový březnový obraz stran v publicistických pořadech, zjistíme, že s kritikou se nejčastěji potýkala ODS, která si připsala nejvyšší počet negativních (2) i ambivalentních příspěvků (10). Obě **negativně** laděné reference pocházely z investigativního pořadu Reportéři ČT, přičemž u obou reportáží sehrály v hodnocení politiků z řad ODS roli výroky autorů pořadu (viz graf 3.2.1.4.). Námětem prvního příspěvku bylo podezření na předražený nákup zdravotnické techniky pro severočeské nemocnice. Na adresu jednoho z politiků zodpovědných za tento nákup moderátor Marek Wollner poznamenal: „*Jeho konkurent z ODS, bývalý hejtman Jiří Šulc neutekl a odhalil pravou tvář. Úroveň páté cenové skupiny je ještě kompliment*“. Redaktorka Markéta Dobiášová následně zpovídala jak Jiřího Šulce, tak radního René Budjače z ODS, kteří naznačovali, že tato redaktorka ČT je při svém pátrání někým „*naočkovaná a zřejmě placená*“. Markéta Dobiášová reagovala následovně: „*Místo argumentů lživé výpady. U českých politiků nic nového*“ (Reportéři ČT 22.3.2010). Druhý **negativní** příspěvek se soustředil na hospodaření páté pražské městské části. Moderátor Marek Wollner uvedl reportáž slovy: „*Starosta Prahy 5 Milan Jančík je v komunální politice těžká váha. Se zákonem si neláme hlavu a bez souhlasu zastupitelstva podepíše smlouvu, která má pro radnici vybírat dlužné nájem za desítky milionů korun. Když se ukáže, že firma neplatí, jak má, jednoduše před zastupiteli zatají varovné zprávy auditora*“ (Reportéři ČT 29.3.2010).
- Vliv redaktora (moderátora) na celkové vyznění příspěvku byl pozorován i u jednoho z deseti **ambivalentních** příspěvků o ODS. Jednalo se o komentář Václava Moravce k situaci na pražském magistrátu: „*Je teď na řadě pražská ODS, která si musí vyřešit své problémy? Jde především o způsob vládnutí na pražské radnici. Například drolení veřejných zakázek firmám s neprůhledným vlastnictvím, pak předražování veřejných zakázek a rušení jednání zastupitelstva dva měsíce před volbami*“ (Otázky Václava Moravce 28.3.2010). Tento negativní výrok však vyvážila účast prvního místopředsedy ODS Davida Vodrážky ve studiu, proto bylo celkové vyznění příspěvku vůči této straně nejednoznačné. Zbývající **ambivalentní** reference o ODS se nejčastěji zabíraly odchodem Mirka Topolánka z pozice volebního leadera a událostmi s tím souvisejícími. Na přetřes dále přišly i výsledky strany v předvolebních průzkumech.

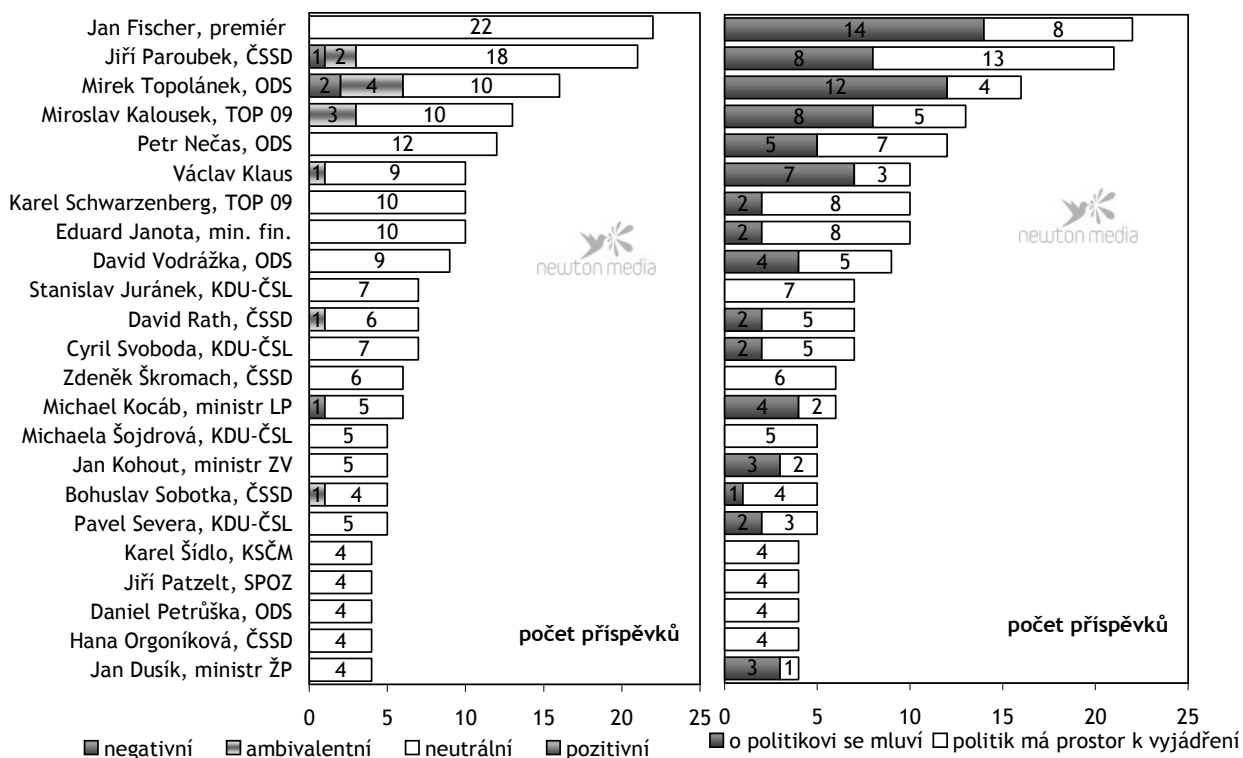
- Čtyři ze sedmi **nejednoznačných** příspěvků o **ČSSD** obsahovaly výtky konkurenčních stran k programovým prioritám sociálních demokratů v různých oblastech, ať již se jednalo o financování sportu či zdravotnictví. Dvakrát se ČSSD dostalo ambivalentního hodnocení ve dvou výše zmíněných reportážích pořadu Reportéři ČT (22.3.2010 a 29.3.2010). Ohledně údajně předražených nákupů zdravotnické techniky pro severočeské nemocnice se s Českou televizí odmítl bavit člen ČSSD a předseda společnosti Krajská zdravotní Petr Benda. V reportáži týkající se kontroverzní zakázky na vymáhání dluhů na nájemném, kterou Praha 5 přidělila společnosti Agentura Praha 5, vystupoval i bývalý člen dozorčí rady společnosti a zastupitel za ČSSD Bedřich Šesták, který si podle svých slov na okolnosti spolupráce firmy s městskou částí nepamatuje. Námětem ambivalentního příspěvku o ČSSD se stalo i přefeknutí Jiřího Paroubka, který při setkání s Martinou Šáblíkovou zaměnil rychlobruslení za krasobruslení (168 hodin 14.3.2010).
- Jeden ze dvou **ambivalentních** příspěvků o **KSČM** odkazoval na obavy představitelů ODS (Mirek Topolánek, David Vodrážka) z možného povolebního podílu KSČM na vládě (Otázky Václava Moravce 28.3.2010). V druhé reportáži zazněl názor obyvatel osady Bedřiška, že sem městská část Ostrava - Mariánské Hory a Hulváky úmyslně sestěhovává problémové rodiny. Místostarosta této části Jiří Boháč z KSČM k tomu poznamenal: „(...) možná, že máte pravdu (...) Kde je máme dát, paní redaktorko? Kde je máme dát?“ (168 hodin 21.3.2010).
- Jediné **negativní** hodnocení **TOP 09** zohledňovalo následující výrok předsedy KDU-ČSL Cyrila Svobody: „My jsme si tím prošli, KDU-ČSL, na vsetínském sjezdu tím, že jsme oddělili zrna od plev a ti, kteří mají politiku za svůj kšeft a politickou stranu za svoji firmu, odešli z KDU-ČSL a jsou převážně v TOP 09“ (Otázky Václava Moravce 28.3.2010). **Ambivalentní** příspěvek zmiňoval názor ČSSD, že TOP 09 a ODS usilují ve zdravotnictví pouze o vyšší spoluúčast pacientů (Otázky Václava Moravce 21.3.2010).
- Na hodnotovém vyznění jediného **negativního** příspěvku o **Straně práv občanů** se podílely hlavně výroky moderátorky pořadu 168 hodin Nory Fridrichové (viz graf 3.2.1.4.), kterou zaujala „pozoruhodná myšlenka“, pomocí níž se místopředseda Radek Augustin pokoušel zdůvodnit, proč není ve stranickém vedení žádná žena (Podle Augustina není vedení ani žádný černoš). Fridrichová jeho reakci zhodnotila takto: „Tuto odpověď nepochopí, slovy Miloše Zemana, jen naprostý idiot“ (21.3.2010).

3.2.1.4. Vliv redaktora

Graf ilustruje, do jaké míry a jakým směrem ovlivnila aktivita redaktorů ČT hodnotové zabarvení příspěvků o sledovaných subjektech.

3.2.2. Medializace politiků v publicistických pořadech

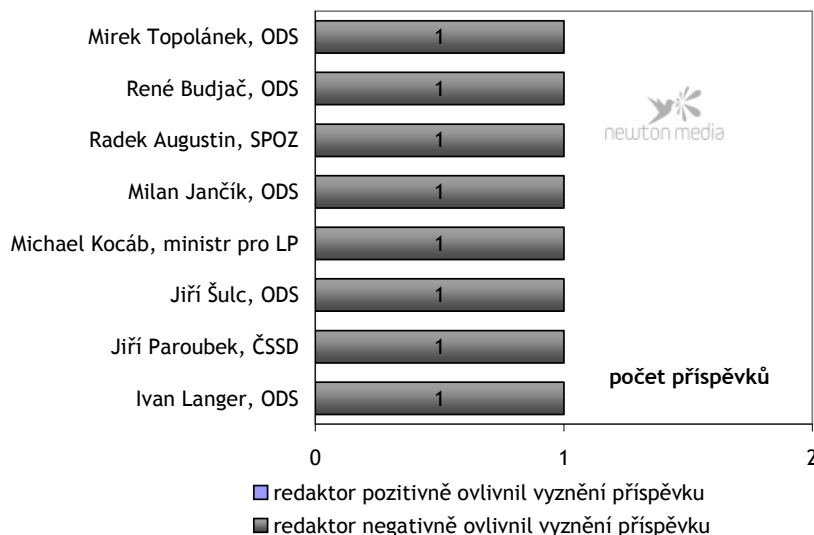
Grafy představují nejčastěji medializované politiky v publicistice České televize. Zatímco levý graf přihlíží k hodnotovému zabarvení příspěvků, pravý graf rozlišuje, zda byl politik v příspěvku zmíněn či přímo citován.

- Na prvním místě žebříčku politiků se od začátku roku pravidelně objevuje jméno premiéra Jana Fischera. V lednu i únoru druhý Mirek Topolánek sestoupil na třetí pozici, když jím uvolněné místo zaujal šéf ČSSD Jiří Paroubek.
- Na rozdíl od předcházejících měsíců tohoto roku se v publicistických pořadech České televize nevyskytl ani jeden pozitivní příspěvek o sledovaných politicích. Naopak **negativní** hodnocení směřovalo na adresu devíti politiků, přičemž u všech se do vyznění příspěvku promítly promluvy redaktorů ČT. **Jiří Šulc a René Budjač** (oba mimo graf 3.2.2.) byli kritizováni v reportáži týkající se zřejmě předraženého nákupu zdravotnického materiálu pro nemocnice Ústeckého kraje (Reportéři ČT 22.3.2010 - viz 1. odstavec kap. [3.2.1.3.](#)). **Radek Augustin** ze Strany práv občanů (mimo graf 3.2.2.) neuspěl u moderátorky Nory Fridrichové se svým vysvětlením, proč ve stranickém vedení nepůsobí ani jedna žena (viz poslední odstavec kap. [3.2.1.3.](#)). Na údajné potíže **Milana Jančíka** s dodržováním některých zákonů upozornil v pořadu Reportéři ČT moderátor Marek Wollner (viz 1. odstavec kap. [3.2.1.3.](#)).
- **Jiří Paroubek, Michael Kocáb a Ivan Langer** čelili kritice v rámci jednoho příspěvku pořadu 168 hodin. Jednalo se o rubriku Malostranské korekce, v níž redaktor Týdne Miroslav Korecký s nadsázkou komentuje českou politiku. Tentokrát cílil například na potýkání se politiků s dopravními předpisy: „*Jiří Paroubek tento týden bez skrupulí parkoval v Olomouci na stání pro invalidy a Ivan Langer si to po Praze brázdil v limuzíně po tramvajových kolejích. Také vás při tom napadá, že snad politici zprava doleva dělají možné i nemožné, jen aby ty květnové volby nevyhráli?*“ (168 hodin 28.3.2010). Michael Kocáb byl plísněn v souvislosti se svým váháním s podáním demise, k čemuž ho vyzvali Zelení, kteří ho do vlády vyslali: „*Příležitostný rocker, který*

v politice proslul hlavně jako pionýr slepých uliček, to ale nejprve odmítl. Proč? Jeho odchod z vlády by prý destabilizoval politické poměry v zemi. Pro národ je toto odhalení velká rána. Pokud stabilita České republiky opravdu stojí a padá s politikem formátu Michaela Kocába, pak je to s námi mnohem horší, než jsme si mysleli“ (tamtéž). Pro **Mirka Topolánka** vyzněl **negativně** přehled reportáží v pořadu 168 hodin, v němž moderátorka Nora Fridrichová prohlásila: „Svěží vánek Topolánek se proměnil v Emila Držkatého. Tak musí z kola ven“ (28.3.2010). K odchodu Mirka Topolánka z vrcholové politiky, na jehož počátku stál rozhovor pro časopis LUI, se vztahovaly i všechny čtyři **ambivalentní** příspěvky o expředsedovi ODS.

- Po třech **ambivalentních** referencích si připsali **Miroslav Kalousek** a **Liana Janáčková** (mimo graf 3.2.2.). Prvně jmenovaný byl ze strany poslankyně ČSSD Hany Orgoníkové obviňován, že coby ministr financí „zadlužil republiku o 224 miliard korun“ (Otázky VM - speciál 17.3.2010). Další ambivalentní příspěvek souvisel s názorem Cyrila Svobody, podle něhož Miroslav Kalousek a další odešli z KDU-ČSL, protože „věděli, že v naší straně nemají už šanci“ (Otázky VM 28.3.2010). I třetí příspěvek o místopředsedovi TOP 09 obsahoval výroky Cyrila Svobody, který se distancoval od kroků svého bývalého spolustraníka Miroslava Kalouska na ministerstvu financí při regulaci hazardu (tamtéž). Dva ze tří **ambivalentních** příspěvků o starostce městské části Ostrava - Mariánské Hory Lianě Janáčkové rozebíraly její reakci na žhářský útok na romskou rodinu v ostravské osadě Bedřiška (168 hodin 21.3.2010 a Otázky VM 28.3.2010). Janáčková nejprve naznačila, že si romská rodina útok zápalnou lahví vymyslela, ale později se za svůj výrok omluvila. Třetí ambivalentní příspěvek informoval o uzavření jedné z ostravských škol, jež přistupovala individuálně k žákům, kteří měli problémy s výukou v běžné škole. Za zánik zmíněné školy byla ze strany rodičů kritizována starostka Liana Janáčková, která však jejich výhrady odmítla s tím, že děti mohou chodit do jiné školy a že ušetřené peníze se využijí například na opravu cest (168 hodin 14.3.2010).

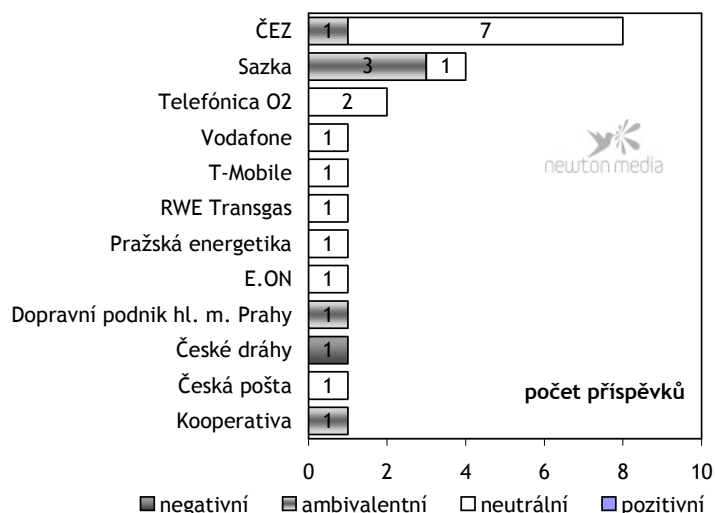
3.2.2.1. Vliv redaktora

Graf ukazuje, do jaké míry a jakým směrem ovlivnila aktivita redaktorů ČT hodnotové zabarvení příspěvků o jednotlivých politicích.

3.3. Medializace ekonomických subjektů v publicistických pořadech

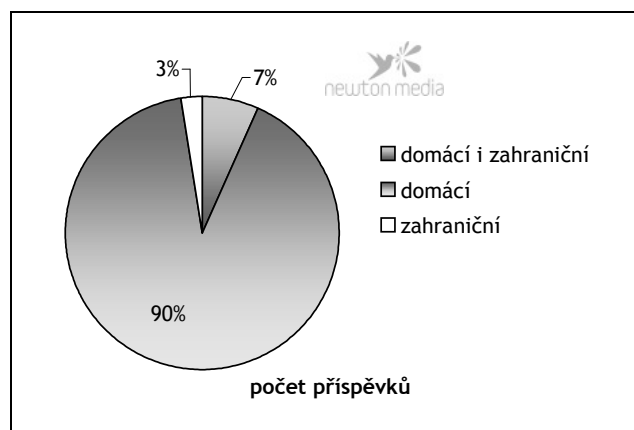
3.3.1. Nejčastěji medializované společnosti v publicistických pořadech - podle hodnocení

Graf zachycuje publicitu významných tuzemských firem v publicistických pořadech České televize.

- Společnost **ČEZ** byla s osmi příspěvky nejčastěji uváděným ekonomickým subjektem v březnových publicistických pořadech. **Ambivalentní** příspěvek se zabíral plánovanou modernizací elektrárny Prunéřov, již odmítl posvětit exministr životního prostředí Jan Dusík. Jeho předchůdce ve funkci Martin Bursík k tomu poznamenal, že on by při posuzování návrhu vyzval ČEZ, aby „doplnil dokumentaci o technologii, která skutečně odpovídá evropským standardům“ (Otázky VM 21.3.2010).
- S největším počtem **ambivalentních** hodnocení se setkala společnost **Sazka**, přičemž dva ze tří příspěvků poukazovaly na problémy společnosti s financováním výstavby Sazka Areny (2x Otázky VM 7.3.2010 - hosté Karel Schwarzenberg a Jiří Paroubek). Třetí nejednoznačná reference vycházela z poznámky místopředsedy ODS Davida Vodrážky, podle kterého „by bylo potřeba podívat se na Sazku jako takovou, aby nám ty peníze nemizely i někde, řekněme, v černé díře“ (Otázky VM 28.3.2010).
- **Ambivalentně** se ke společnosti **Kooperativa** stavěla reportáž o případu muže, jenž utrpěl pracovní úraz, ze kterého s největší pravděpodobností vyplývají jeho dnešní vážné zdravotní potíže. Nicméně pojišťovna mu na základě jednoho posudku vypracovaného znalkyní v oboru soudního lékařství odmítla uznat nárok na rentu (Reportéři ČT 25.3.2010). Nejednoznačné vyznění měl pro **pražský dopravní podnik** příspěvek o koncepci výstavby pražského metra (Reportéři ČT 15.3.2010). **Negativní** příspěvek o **Českých drahách** se zaměřil na příjmy a výhody jejich vedení. Prostor k vyjádření v reportáži pořadu 168 hodin dostal i bývalý předseda dozorcí rady ČD Zdeněk Žák: „Vlastně nás jako daňové poplatníky tenhle management stojí opravdu velmi hodně peněz, vlastně ten stávající management, je to nejluxusnější, co na Českých drahách existuje“ (14.3.2010).

3.4. Struktura publicistických pořadů podle geografického zaměření

Graf znázorňuje poměr příspěvků z domova a ze zahraničí ve sledovaných publicistických pořadech České televize.

- Podíl **domácích** příspěvků v publicistice ČT klesl o tři procentní body a vrátil se tak na úroveň z ledna tohoto roku (90 %). O jeden procentní bod se snížil podíl **zahraničních témat** (z únorových 4 % na březnová 3 %). Rostoucí trend naopak vykazaly příspěvky týkající se zároveň **dění v ČR i v zahraničí** (nárůst ze 3 % na 7 %).

4. Metodika

4.1. Úvodem

Cílem analýzy je poskytnout **České televizi** nezávislé, spolehlivé a věrohodné podklady, které napomůžou při posuzování vyváženosti zpravodajských a publicistických pořadů. Pod pojmem **vyváženost** se podle zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, rozumí zejména to, aby „*nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě*“. Z dikce zákona vyplývá, že vyváženost je možné a nutné posuzovat pouze v celku vysílaného programu. Tato analýza se soustředí na **nejdůležitější zpravodajské a publicistické pořady České televize** ([viz kap. 5.](#)).

Odborníci na média se většinou shodují, že při posuzování vyváženosti vysílání je nutné rozlišovat **zpravodajské a publicistické pořady**. Zatímco zpravodajství by mělo nabízet věcné, objektivní informace nutné pro svobodné vytváření názorů bez hodnotícího komentáře (viz Rada pro rozhlasové a televizní vysílání; <http://www.rrtv.cz/cz/static/faq/objektivita.htm>), v publicistických pořadech se u komentátora či redaktora nějaká forma hodnocení očekává (to ovšem neplatí pro moderátora diskusních pořadů). Tato analýza uvedené základní odlišení zohledňuje, když posuzuje zpravodajské a publicistické pořady České televize odděleně. Ze zpravodajských relací jsou sledovány Události, Události v regionech, Ekonomika a Události, komentáře, z publicistických pořadů pak Otázky Václava Moravce, POKR, Reportéři ČT, 168 hodin, Černé ovce a Máte slovo.

Základní analyzovanou jednotkou je **pořad**, zpravodajské a publicistické pořady jsou dále členěny na jednotlivé **příspěvky**. Jako příspěvek je v analýze označen úsek informující o jedné události - zpravidla buď ve formě informace přečtené moderátorem ve studiu nebo ve formě reportáže natočené mimo studio, kterou moderátor uvede.

4.2. Kritéria pro posuzování vyváženosti

Pro potřeby posuzování vyváženosti ve zpravodajství a publicistice analýza sleduje následující kritéria:

4.2.1. Tematická struktura zpravodajských a publicistických pořadů

Vyváženost ve zpravodajství se kromě poskytování věcných informací projevuje i **tematickou pestrostí** (např. viz Výroční zpráva Rady Českého rozhlasu o činnosti Českého rozhlasu za rok 2000). Analýza se zaměřuje na sledování **nejdůležitějších tematických okruhů** vyskytujících se ve zpravodajských a publicistických pořadech České televize. U jednotlivých tematických okruhů se sleduje počet příspěvků, jejich geografické zaměření (viz níže) a rozsah informace o daném tématu v jednotlivých příspěvcích. Tematické okruhy se člení do jednotlivých podtémat (viz příloha analýzy, tzv. Tematický strom).

K jednomu příspěvku mohlo být přiřazeno i **více tematických okruhů**.

Sledované **tematické okruhy**: Bezpečnost, Doprava, Ekologie, Ekonomika, Komunikace a networking, Kriminalita, Legistiva a justice, Mezinárodní vztahy, Neštěstí a nehody, Politický systém, Servisní informace, Sociální problematika, Společnost, Sport, Věda a výzkum, Vzdělání, Zaměstnání, Zdravotnictví.

4.2.2. Rozsah informace v příspěvku

Dalším sledovaným kritériem je rozsah informace v příspěvku, tj. kolik prostoru bylo sledovanému tématu či politickým stranám věnováno v rámci jednotlivých příspěvků. Ty se pak členily do následujících skupin:

- **celý příspěvek:** sledované téma se stalo námětem celého příspěvku
- **převážná část:** téma bylo obsaženo v převážné části příspěvku (cca ¾)
- **část příspěvku:** tématem se zabírala zhruba polovina příspěvku
- **menší část:** tématu byla věnována menší část příspěvku (cca ¼)
- **zmínka:** téma bylo pouze okrajově zmíněno.

4.2.3. Zastoupení politických subjektů ve zpravodajství a publicistice

K poměrování takzvané politické vyváženosti je v analýze monitorováno zastoupení politických stran a jednotlivých politiků v pořadech zpravodajského a publicistického charakteru. Ze stran jsou sledovány ty zastoupené v Poslanecké sněmovně, zbývající strany jsou zahrnuty mezi **ostatní**. U každé strany se bere zřetel na hodnotové vyznění příspěvku (viz níže) a na rozsah informace v příspěvku (viz výše). U politiků je sledováno hodnocení, dále pak skutečnost, zdali byl politik v příspěvku zmíněn či citován. Analýza se dále zaměřuje na to, zdali mělo vystupování redaktora vliv na celkové hodnotové zbarvení vůči jednotlivým politikům (viz níže).

4.2.4. Zastoupení ekonomických subjektů ve zpravodajství a publicistice

Pro lepší posouzení vyváženosti vysílání ČT se analýza soustředí i na medializaci významných tuzemských podniků ve zpravodajství a publicistice. U jednotlivých podniků bylo sledováno hodnotové vyznění příspěvků a případný vliv redaktora na hodnocení společnosti.

4.2.5. Struktura zpravodajství a publicistiky podle geografického zaměření příspěvků

U jednotlivých tematických okruhů je rozlišováno, zdali se týkají domácího dění či zahraničních událostí. Odlišeny jsou příspěvky, jež se zároveň týkají dění doma i ve světě. Patří sem například reportáže o setkání českých představitelů s jejich zahraničními protějšky, o působení tuzemských podniků v cizině či o ČR coby součástí Evropské unie.

4.2.6. Hodnotové zbarvení příspěvků

V analýze jsou použity tyto hodnotící parametry: pozitivní, neutrální, ambivalentní a negativní.

4.2.7. Vliv redaktora

U politických a ekonomických subjektů analýza sleduje, zdali explicitní výroky redaktora či moderátora měly vliv na celkové vyznění příspěvku vůči sledovanému subjektu či nikoliv.

5. Seznam sledovaných pořadů České televize

ČT 1, ČT 2 a ČT 24

Události; Události v regionech - Praha; Události v regionech - Brno; Události v regionech - Ostrava (repríza na ČT 24); Události, komentáře; Otázky Václava Moravce; Černé ovce; Reportéři ČT; 168 hodin; POKR; Máte slovo; Ekonomika